

BUDGET 2024
NACKA KOMMUN

Christina Ståldal (-)

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
Inledning	1
Kommunstyrelsen	3
Nämnden för arbete och försörjning	5
Fritidsnämnden	6
Kulturnämnden	9
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	11
Natur- och trafiknämnden	13
Socialnämnden	17
Utbildningsnämnden	18
Äldrenämnden	22
Överförmyndarnämnden	23
Investerings- och exploateringsverksamhet	24
Särskilda beslut	26
Summering	28

Inledning

Förutsättningar

Det budgetförslag som här presenteras kommer från en politiskt oberoende ledamot och två ersättare. Vi tre ledamöter var t o m februari 2023 aktiva medlemmar i partiet Nackalistan. Därför kommer troligen detta budgetförslag ha vissa likheter med Nackalistan's budget eftersom vi har en liknande politisk grund.

Vårt budgetförslag från oss "vildar" har karaktären av en skiss som inte är fullständigt genomarbetad men visar på viktiga förslag med hänvisning till budget som vi skulle vilja se genomförda. Vi har också alliansens budgetförslag som grund med modifieringar och ändringar i enlighet med eget förslag. Denna budget bygger på ökat lokalt inflytande, förbättrad demokrati, stor hänsyn och

ansvar för Nackas del av klimatet och på en förbättrad välfärd.

Vi oberoende ledamöter har inte insyn och tillgång till information från nämnder och som partier har utan budgeten är skissartad med tyngdpunkt på politisk viljeinriktning. Den erfarenhet och kunskap som vi har gör att vi ändå lägger fram politiska förslag som vi hoppas kommer att ge avtryck i Nackas politik.

Förutsättningar riket och Nacka

Detta budgetförslag för år 2024 (av Christina Ståldal m fl, **CS** i texten i avsaknad av partibeteckning) påverkas av det allvarliga läget i riket och världen och förhåller sig till alliansens budget med de fakta och beräkningar som den för fram och med avvikelser utifrån denna.

Sveriges kommun pressas alltmer av ökade kostnader, utmaningar och krav. Med stigande inflation påverkar Nacka kommuns och invånarnas budget negativt även om det ekonomiska läget för Nacka fortfarande ser ljusst. Faktorer som krig i Sveriges närområde, klimathändelser med torka och översvämningar, tilltagande brottslighet och gängkriminalitet kan påverka både trygghet och Nackas kommunala budget.

En fortsatt stark välfärd är viktigt för att motverka de negativa inslagen. Det innebär klok sparsamhet, vilket kan innebära spenderande inom sociala områden, framsynt hantering av miljö och klimat och att Nackas invånare i högre grad än nu kan vara delaktiga i beslut i tidiga skeden. Vi som samhälle måste hålla ihop och det gör vi om invånarna också är med och kan forma Nackas politik också mellan valen.

Nacka är en del av globen, en rik kommun i ett rikt land och måste satsa mer på miljö och klimat än vad som sker nu. Alla vetenskapliga rapporter pekar nu åt fel håll. Då duger det inte att t ex ligga långt ned i listan över landets kommuner vad gäller satsningar på t ex solceller. Det myckna byggandet måste i högre grad styras till ett klimatvänligt utförande och ligga i framkant. Det duger inte heller att bygga i områden som Ryssbergen, Svindersberg, Jaktvarvet eller norra Sarvträsk på det sätt som nu planeras. Norra Sarvträsk's våtmark behöver finnas kvar och tjäna som resurs för den biologiska mångfalden och avrinningen för de ökande hårdgjorda ytorna i Orminge centrum. Inbromsningen inom byggbranschen borde ge memorandum för att se över planer som ur bl a klimatsynpunkt motverkar

ett gott syfte och till en total minskning av byggande i Nacka.

Många rapporter under senare tid i media av olika experter pekar på det ekonomiskt olämpliga i att sälja ut en kommuns förmögenhet i form av mark och byggnader till företag. Det ger snabba inkomster i nutid men ökade kostnader i framtid och minskat inflytande över kommunens utveckling.

Sist men inte minst behövs satsningar på den yngre generationen barn och ungdomar. Det är glädjande att se att en utredning som gjordes av en f.d. Nackalistanmedlem och anlita expertis nu delvis verkar kunna förverkligas vad gäller fotbollsplaner. Kommunal mark för simhallen i Boo skulle behövas så att kommunen har fortsatt rådighet över marken i framtiden. Sickla behöver en 11-spelarplan och ett minskat byggande på denna plats skulle kunna realisera detta. Inom kulturen är barns och ungdomars minskade deltagande i kulturkurser ett problem som behöver analyseras noga. I ett trångt ekonomiskt läge får inte avgifter eller tillgångar till kurser försämrats som de har gjort. Idrott, fritid, kultur och skola är viktiga byggstenar för samhället vad gäller minskat utanförskap och gängkriminalitet.

Skolan behöver hålla en god standard för alla elever. Då behövs det satsas på en tillräcklig mängd skolpersonal, på rektorer liksom på övrig skolpersonal. De stigande psykiska problemen för barn och unga måste hanteras snabbt så att de inte hamnar i långvariga psykiska problem. Viktigast av allt är skolans kärnuppgift med fortsatta goda kunskaper och med likvärdiga villkor där glädjebetyg är uteslutet.

Fokusområden

Klimatarbete

En utvecklad miljönämnd med politiker behövs för att sätta rätt tyngd på det viktiga klimatarbetet i Nacka. Dess uppgift ska vara att ha ett övergripande ansvar och kompetens gentemot övriga nämnder. Ambitioner ska vara att Nacka fortsatt ska vara en övervägande grön kommun med stor andel naturmark. Våtmarker, hav och sjöar ska vara rena och vid behov renas och återskapas och statusen för detta ska noga följas. Ett minskat byggande jämfört med nuvarande planer behövs på vissa håll för bevarande av Nackas karaktär och biologiska mångfald. Mer miljövänligt byggande i den stora satsningen som görs behövs så att Nacka ligger i framkant och blir en miljövänlig kommun.

Satsningar på ökad kollektivtrafik i takt med ökad befolkning behövs samt förbättringar av cykelinfrastruktur.

Byggnation

Vi bygger för människor och med ett hundraårsperspektiv. Det innebär att Nackas invånare borde ha ett stort inflytande på planer från start och på hur det planeras att byggas. Många bor i Nacka för karaktären av natur, hav och grön miljö. Detta måste värnas så att områdets själ bevaras och invånare fortsätter att trivas. Det behövs klimatsatsningar i byggandet på en högre nivå än idag. En stadsplanering som tar hänsyn till människors behov av att inte bara bo utan ha ytor och miljöer för idrott, fritid, kultur, möteslokaler och övriga verksamhetslokaler. I Nacka behöver byggplaneringen ses över och förändras så att volymen minskar, speciellt i känsliga naturområden.

Välfärd

En god välfärd riktad mot alla åldrar och invånare och är en viktig bas för en sammanhållen och framgångsrik kommun. Det gäller speciellt åldersgrupper som seniorer, barn och unga. Här måste det satsas så att alla har möjlighet att leva goda liv. Det innebär mötes- och träfflokaler i alla större delområden. En tilltagen skolcheck som täcker alla nödvändiga kostnader för skolgången. Fler kulturaktiviteter att välja på borde finnas i enlighet med tidigare Nackamodell. Idrottsytor, lekplatser och grönytor i barns närområden likaså.

Socialt förebyggande

Lokala poliser är det nu allt fler som ser nyttan av i en tid av ökande kriminalitet bland unga. Poliser som lär känna sina närområden och dess invånare kan förhindra mycket brottslighet och samverka med andra kommunala aktörer. Skola, fritidsgårdar, socialtjänst och förskolor är viktiga för att tidigt upptäcka ett barn som utvecklas åt fel håll. I Nacka har vi tyvärr också sett att dödligt våld har utövats bland unga personer. Skola, idrott, fritid och kultur och föreningsliv kan ha en stor motverkande effekt här liksom skolans kurativa insatser.

Demokrati

Alltför länge har invånare i Nacka känt sig åsidosatta vad gäller möjligheter att påverka beslut i god tid samt ibland i korrekt hantering av kontakter och ärenden. Det måste förbättras och ligga högt på agendan så att upplevelsen av den kommunala demokratin inte försämras. Glädjande nog kan

noteras att vissa förbättringar görs och att man har sett problemen. En kommun är något annat än ett företag. Här måste kontakter besvaras av alla handläggare inom laglig tid. Faktaunderlag till ärenden måste vara objektiva och tydliga. Hänsyn måste tas till de många som inte har lika god tillgång till digitala hjälpmedel. Underlag måste vara läsbara för alla med korrekta fakta och signerade av ansvarig handläggare.

Kommunstyrelsen

Ansvar

Kommunstyrelsen har ett kommunövergripande ansvar och som egen nämnd. Kommunstyrelsen ansvarar för ledning, samordning och uppsikt över kommunens verksamheter, har arbetsgivaransvar, näringslivsansvar, ansvar för fastigheter, mark, exploatering, miljö, klimat och trygghet. Är beredande och verkställande organ åt kommunfullmäktige.

Nuläge och framtidsplaner

Nuläget präglas av stigande kostnader i form av högre räntor, inflation, ökade kostnader för varor och tjänster vilket pressar hushåll, kommun och företag. De gemensamma digitaliseringsfunktioner som är under utveckling kan bidra till effektiviseringar och ökad tydlighet och transparens. En ny översiktsplan är på gång och kommer att vara ett viktigt arbete och redskap för miljö och stadsplanering eftersom mycket har förändrats sedan den senaste planen sjösattes.

En ökad transparens och påverkansmöjlighet för Nackas invånare är viktigt i samband med lansering av den nya översiktsplanen. Här måste klimat och miljö få större utrymme än i föregående plan. En större realism vad gäller genomförbarhet av byggnadsplaner måste till och större återhållsamhet med att bebygga och hårdgöra naturmark.

Svårigheter för byggföretag att bygga i Nacka måste hanteras och en inbromsad stadsplan måste komma till med realistiska och konkreta planer som är möjliga att

genomföras inom en viss tidsperiod. Stor hänsyn måste tas till mark och natur, till Nackainvånarnas behov och vilja samt till barn och Barnkonventionen.

Områden som inte bör bebyggas är Ryssbergen, Trolldalen, norra Sarvträskes våtmark, Dalkarlsängen,

Jaktvarvet enligt tidigare plan och Svindersberg, som troligen inte blir av. Inte heller del av Skarpnäs planerade utbyggnad nära industriområdet och del av Pylonen. Sist men inte minst gäller detta också upphöjningen av Saltsjöbanan som är ett kostsamt och onödigt vågspel för Nackas skattebetalare och det är inte nödvändigt ur turtäthet för tågen. Upphöjningen kan hamna på en kostnad på över 1 miljard kronor.

Överdäckningen av Värmdöleden är tills vidare skjuten på framtiden och ingår som del i tunnelbaneutbyggnaden. Det kan bli en viktig satsning på att binda samman områden norr och söder om Värmdöleden med gång- och cykelstråk och platser för rekreation och grönska. Under överdäckningen ska busstrafiken planeras in för byte av trafikslag. Om kostnaden blir för hög som Nacka inte bär hela delen av så kan de framtida planerna för detta komma att ändras. Risk- och konsekvensanalyser behöver göras i många exploateringar med tanke på bl a risker och konsekvenser av bl a klimathändelser som kan inträffa.

Bäst på att vara kommun

Nacka ska vara bäst på att vara kommun, sägs det. Då behöver Nacka bli bättre på klimatsatsningar, minskad mängd av utförsäljningar av mark och fastigheter och därmed på långsiktig ekonomisk hållbarhet, förbättring av den mänskliga miljön för barn och deras möjlighet till idrott, fritid och kulturaktiviteter, satsning på fler seniorboenden/mellanboenden och möteslokaler samt på en hiss vid Danvikshem.

Den ökande gängbrottsligheten i Nacka behöver hanteras med införande av lokala poliser och fältassistenter, med förebyggande åtgärder och nära samverkan mellan polis och kommunal verksamhet, föreningar och på satsning på centrum för avhoppverksamhet. En kampanj för minskad droganvändning behöver sättas igång, riktad mot ungdomar.

God miljö i stad och grönområden

Nya bostäder behövs med varierad form och ägarskap. Den mänskliga miljön ska också finnas i de stadsliknande delarna av kommunen vilket inkluderar tillräckligt många närbelägna platser för idrott, lek, kultur och möten. I planeringen är det viktigt att lokaler finns för verksamheter, affärer, service och andra behov. I detta ligger Nacka nu efter med tanke på att tunnelbanebyggnaden är kraftigt försenat.

Kollektivtrafiken är viktigt att få med i planeringen från start för alla bostadsområden där det byggs i Nacka. Sickla ska inte bara ha arbetsplatser och tillkommande bostäder utan också en 11-spelarplan vilket både en utredning och flera idrottsledare har påpekat. Idrottsplatser behöver ligga i centrala delar så att många barn och unga lätt kan ta sig dit.

De gröna sambanden ska bevaras och stärkas och inte som nu förstöras genom t ex stora byggen i Ryssbergen och Trolldalen med hårdgjord mark. Byggandet ska mestadels ske på ianspråktagen mark och renovering och tillbyggnad av befintliga lokaler ska övervägas som alternativ till nybyggen. När kommunen bygger nya lokaler så ska de byggas med solceller och övrig klimatsmart teknologi. Äldre- och barnperspektiv ska finnas med i planeringen. Olika upplåtelse- och bostadsformer ska finnas liksom en mångfald av arkitektur med höga och låga hus, villor och höghus. Platsens själ och bebyggelsekaraktär ska lyftas fram men även lokala projekt ska finnas med som en del i planeringen i närheten av befintliga bostadsområden.

Hav och sjöar ska renas och förbättras i enlighet med EU:s klimatdirektiv. Återvinningen ska främjas så att alla invånare kan sopsortera i fem fraktioner i sin närmiljö. Ett främjande av återvinningsgallerior ska finnas och kommunen ska öka återvinningen av inventarier genom reparationer och renoveringar.

Kvalitet och ekonomi

Att vända på varenda krona behövs i tider av stigande kostnader för bibehållande av en god ekonomi. Att inte bara tänka och förhålla sig till nästa budgetår eller framgång i val är viktigt utan att ha ett långsiktigt ekonomiskt framtidsperspektiv. Därför är det beklagligt att det till årets budgetarbete saknas en ekonomisk långtidsprognos, som i många år har funnits, så att man lättare kan analysera vart ekonomin och utvecklingen är på väg.

Upphöjningen av Saltsjöbanan måste ses i ett ekonomiskt användarperspektiv med totalsumma för bygget i relation till nytta för invånarna. Att ett byggföretag som exploaterar i Sickla vill ha detta är inte samma sak som att Nackas invånare behöver det och vill betala ca 1 miljard för det. Den logistiska tidsvinsten för trafiken är försumbar genom möjligheten att komma något närmare Värmdövägen. En park ska byggas, men till vilken kostnad, kan man fråga sig. Jämför denna satsning med kostnaden för Skurubron, där invånarna i Boo får betala en broavgift direkt ur fickan för nödvändig passage till Sicklaön. Invånarna i Boo har

också lojalt fått betala avgiften för Svindersviksbron, ca 500 miljoner kr exkl kringkostnader över skatt.

Rättvisa måste öka mellan kommundelarna i relation till invånarantal i respektive del. Utförsäljningar av mark och fastigheter för att finansiera nya äventyrliga projekt och får inte inkräkta på våra barns och barnbarns möjligheter till en framtid med god kommunal ekonomi, verksamhet och handlingsfrihet. Ibland är det klok politik att sälja mark eller fastigheter. Bland är läget det motsatta och inskränker och fördyrar för kommunal verksamhet. Ekonomin behöver granskas i stort och smått och med nytta över tid och behöver analyseras och riskbedömas. Inga fler stora försäljningar av fastigheter ska ske utan att hela politiken i får ta ställning till förslag med ett gediget faktaunderlag.

Dagens ekonomiska situation i riket och i Nacka gör det svårare att leverera välfärdsservice till kommuninvånare med fortsatt hög kvalitet. Det är en utmaning att hantera i årets budget.

Service och personal

Årligen har man haft en sparsam budget för personal och för övriga kostnader vilket kan ha bidragit till att en alltför hög andel kvalificerad personal har lämnat sina anställningar. Det måste finnas andrum i verksamheten så att inte många anställda ständigt måste göra ännu mer och får en ökad arbetsbörda. Självklart ska tekniska hjälpmedel användas för ökad effektivitet men besparingar och skattesänkningar får inte urholka kvaliteten i välfärden eller personalens engagemang och trivsel.

En objektiv enkät till kommuninvånarna om den viktiga stadsbebyggelsen skulle kunna ge information och återkoppling om vad Nackas invånare tycker om planerna i Nackas olika delar. Många känner sig idag helt utanför denna process och vet inte heller hur de kan påverka. Här har kommunen ett utvecklingsarbete att göra. Om invånarna kan påverka mer så behöver inte så många detaljplaner tas om och kosta stora pengar för byggföretag och skattebetalare.

Öppna nämndmöten borde vara en självklarhet i en kommun som säger sig vara för öppenhet. Så är det i många andra kommuner i landet men inte i Nacka. Sekretessbelagda ärenden kan lätt hanteras på annat sätt utan att inkräkta. Lokala råd eller utskott kan främja den lokala demokratin och möjlighet till inflytande. Mer arbete med information gentemot

invånare borde göras av kommunen i valtider så att fler engageras i att rösta.

Viktiga verksamhetsområden

- *Minska mängden byggprojekt speciellt i naturområden
- *Minska driftskostnader på verksamhet genom minskat byggande
- *Förbättring av ekonomiska underlag och exploateringsanalyser
- *Minska driftskostnader på verksamheter genom minskat byggande
- *Förbättring av uppföljning och konsekvenser av avtalsbrott, upphandlingar och projekteringar
- *Starta arbetet med utveckling av en gemensam miljönämnd
- *Sätt mål att Nacka ska vara tio i topp som bästa miljökommun
- *Starta nytt program för stadsbyggande
- *Förbättra trafiksituationen i utsatta trafikområden
- *Säga upp avtalet om Skurubron med Trafikverket
- *Utveckla lokalt trygghetsarbete i samverkan mellan polis och kommunala aktörer
- *Starta utredning om lokala råd
- *Förbättra personalsituationen genom förstärkt personalbudget
- *Påbörja arbetet med öppna nämndmöten
- *Slå ihop kultur- och fritidsnämnderna
- *Förbättra bemötande och inflytande för Nackas invånare
- *Nackas bolag ska vara transparenta och tillämpa offentlighetsprincipen
- *Tjänstehandlingar ska vara korrekta, objektiva och vara undertecknade av ansvarig handläggare

Budgetförslag Kommunstyrelsen 2024

Kommunstyrelsen	Förslag CS (Tkr)
Summa förslag CS	-283 800
Summa förslag majoritet	-287 600
Öppna nämndmöten	-500
Utredning kommunalt bostadsbolag	-700
Minskning PR, centrala Nacka-bolag mm	1 000
Uppstart lokala poliser	-5 000
Minskning budget oförutsedda kostnader	10 000
Utveckling beslutsunderlag, bemötande o invånares inflytande	-1 000

Nämnden för arbete och försörjning

Ansvar

Nacka har ett visst ansvar för att arbetsmarknaden inom kommunen är god och att företag lätt kan rekrytera kompetent arbetskraft inom olika verksamhetsområden. Vuxenutbildningen genom kommunala vuxenutbildningen, flyktingmottagningen och ekonomiskt bistånd är några områden som nämnden för arbete och försörjning, NAF, har ansvar för.

Nuläge och framtidsplaner

Att alla människor kan komma ut i arbete och egen försörjning är en primär uppgift för denna nämnd. Det ger vinst till individen och är en viktig grund för att forma det liv som man önskar och har kapacitet till.

Nyanlända flyktingar har kommit från främst Ukraina under året. Man vet inte hur många som kommer att komma därifrån för år 2024. Övrig

grupper av flyktingar har minskat. För att integrationen ska fungera väl krävs det att de nyanlända får tillgång till språkutveckling snabbt så att de kan komma in i samhället och få jobb. Den grupp som får uppehållstillstånd boende i Nacka under två år får sedan flytta härifrån oavsett om man har en familj med barn som har etablerat sig i kommunen. Det beror på att det är mycket svårt att hitta ett boende till en lägre kostnad i kommunen. Det finns inget eller ett litet utbud av t ex billiga. Effekten blir att man vältrar över det sociala ansvaret på andra kommuner med bättre bostadsförutsättningar men ofta med sämre möjligheter till att hitta jobb..

SFI är en väg in i samhället även för personer med mycket bristfällig tidigare utbildning och ambitionen måste vara att öka målnivån så att fler får en grundläggande utbildning och därmed ett inträde i samhället.

Språkträning i svenska och ett ordnat boende är grunden för att etablera sig och bli en del av samhället med jobb och delaktighet. Motsatsen ser vi i dagens läge i hela landet med risk att hamna i utanförskap eller gängkriminalitet. Detta har även drabbat Nacka. Ett bra sätt att lära sig språket är att kombinera teoretiska språkstudier med praktiska i form av arbetslivserfarenhet. Praktik riktad särskilt mot ungdomar är i dagens läge allt viktigare samt att få dem gå vidare till studier som reparerar tidigare utbildningsbrister via vuxengymnasiestudier.

Mänskliga miljöer

Nacka har mycket positivt att erbjuda många människor. En varierad och grön miljö med närhet till skärgård och storstad. En stabil kommun med mångfald av bostäder och bakgrund bland invånare. Trots de positiva inslagen finns det också problem. Här finns under senare år alltmer brottslighet bland unga och övriga. Det är svårt även för medelklassens ungdomar att hitta en lämplig lägenhet i Nacka eftersom prisnivån ligger högre än vad många har råd med. På sikt riskerar detta att försämra villkoren även för företag som etablerar sig här då många har en alltför lång resväg till sin arbetsplats.

Det behövs modiga och framsynta satsningar på nya former av bostäder. Gärna ett inrättande av ett kommunalt bostadsföretag med rimliga priser som man har lyckats skapa i vissa andra kommuner. Olika upplåtelseformer är också bra.

Ett gott och pedagogiskt bemötande för dem som har behov av att söka försörjningsstöd är mycket viktigt. Det stödet ska inte hänga på att man kan

tillgodogöra sig en upplevd krånglig ansökan utan vara en självklar rättighet för de som är i behov av ekonomiskt stöd.

Kvalitet och ekonomi

Minskningen av de som får ekonomiskt bistånd fortsätter vilket i sig är positivt beroende på anledningen till det. Här kan en aktiv rekrytering till SFI-utbildning hjälpa till men även praktikplatser. Nivån på genomförd SFI-utbildning måste höjas. Aktiva och uppsökande initiativ kan bidra till detta och sociala träffar med bl a sikte på hemmavarande kvinnor.

Mötesplatser t ex i Fisksätra Folkets hus kan ordna möten för föräldrar som informerar om risker för barns utanförskap och rekrytering in i kriminalitet. Sociala träffar kan också värva vuxna och unga att påbörja studier för att sedan gå vidare till eget arbete.

Viktiga verksamhetsområden

*Starta sociala träffar i möteslokaler i syfte att nå fler med information om studiemöjligheter via vuxengymnasium och SFI

*Analysera svårigheter vid ansökningar till försörjningsstöd och utarbeta pedagogiska instruktioner för detta

*Hitta nya former för att öka genomströmningen och studieresultaten bland SFI-studerande

*Öka möjligheten för nyanlända barnfamiljer att kunna stanna i Nacka efter boendeperiodens slut efter två år

*Öka antalet praktikplatser kopplat till studier för barn/unga i riskzon

Budgetförslag nämnden för arbete och försörjning 2024

Nämnden för arbete och försörjning	Förslag CS (Tkr)
Summa CS Summa majoriteten	-175 500 -171 800
Ökat antal praktikplatser och kompletterande studier	-1 000
Mångspråkig pedagogisk broschyr försörjningsstöd	-700
Ökad takt genomströmning SFI	-700
Start mötesträffar rekrytering språkinläring	-500
Förlänga boendeperioderna för flyktingar med barn utöver två år	-800

Fritidsnämnden

Ansvar

Fritidsnämnden ansvarar för kommunens fritidsverksamhet, stöd till föreningar, organisationer och idrottsanläggningar och för stimulering av fritidslivet.

Nuläge och framtidsplaner

Nacka är en dynamisk kommun ur befolkningsperspektiv eftersom den är en av de snabbast växande kommunerna i landet. Då gäller det för kommunen att också kunna möta de nya behov som befolkningsökningen ställer och steppa upp vad gäller anläggningar och förutsättningar. Inte minst för att möta barns och ungas behov och andelen äldre. Kapacitetsutredningen från 2016 och 2019 visar inte på att behoven av anläggningar möts med motsvarande satsningar. En god samhällsutveckling med omfattande byggande av bostäder ser också till att det finns liv mellan husen

och plats för både lek, idrott och samvaro. Ett förslag skulle kunna vara att tänka utanför boxen och utreda en möjlighet att anlägga en 11-spelarplan på pontoner i Svindersviken som alternativ när bristen på centralt belägen mark är stor.

Nätverket Rädda Nackaidrotten har kritiserat brister i planeringen och satsningar för att möta de nya behoven. Det är viktigt i ett tidigt skede att utreda klart var nya anläggningar ska läggas innan all mark i centrala lägen går till bostäder och hus och för lite till idrott och fritid.

Behovsutredningar

Redan idag behöver kommunen ta ställning till vilken sorts idrottskommun Nacka ska vara när invånarantalet växer till 160 000. En kompletterande behovsutredning av samhällsplaneraren Henrik Aldén har analyserat behov och lokaliseringar av fotbollsplaner i Nacka. Rapporten utgår ifrån idrottsrörelsens behov och erfarenheter där svårigheter att hitta bokningsbara träningstider är ett dominerande inslag. De har svårt att känna igen sin verklighet i den som finns i kapacitetsutredningen.

Aldéns rapport visar för år 2020 respektive 2040 att Nacka har behov av ---

8 nya fotbollsplaner år 2020 och totalt **15** nya fotbollsplaner år 2040 av fullstora 11-spelarplaner. Nya fotbollsplaner bör framför allt lokaliseras till västra Sickla, Danviken, Henriksdal, Finnberget, Kvarnholmen och Finnboda samt i norra Boo, inklusive Orminge. Den rapporten ger fortsatt grund för nya behovsutredningar av idrottsanläggningar av olika slag.

Porsmossen

Utöver den redan planerade 11-spelarplanen skulle det finnas plats för ytterligare en plan. En plan beräknas kosta 23,5 mkr inklusive omklädningsrum, el, vatten och parkering. Dessa planers eller en enskild plans storlek borde utredas och jämföras med planer i Ramsmora som ännu inte är fattat ett slutgiltigt beslut om. Ramsmoraplanen ligger på värdefull naturmark och skulle bli dyrare. Enligt Länsstyrelsen är det inte tillåtet med lagring på Porsmossen, vilket verkar att ha skett och inte heller tippning och lagring av snömassor. Detta behöver utredas vidare.

Orminge bollplan

Här skulle man kunna bygga ut befintlig 7-spelarplan till en 11-spelarplan. Omklädningsrum finns i närbelägna Ormingehallen.

Bollplan vid Orminge kanrevalsplats Här skulle en 5-spelarplan kunna byggas ut till en 7-spelarplan. Med beläggning med konstgräs och med närheten till centrum och kollektivtrafiken som är en fördel. Pengar behöver här avsättas till bl a nya fotbollsmål.

Kvarnholmen

Invånarantalet förväntas växa till 10 000. Det behövs minst en 11-spelarplan och en 7-spelarplan i ett område vars befolkning blir lika stor som Orminge, Älta eller Fisksätra. En utredning av möjligheten att lägga en plan på pontoner i Gäddviken skulle kunna göras för att se på alternativa lösningar.

Simhall Näckenbadet

Med en ökning av 200% av Näckenbadets prognostiserade kostnad och troligtvis mer än så och en miljömässig olämplig lokalisering så beklagar vi att simhallen inte placerades i Fisksätra som har bättre kollektivtrafikläge, stabil geologisk grund och skulle göra större nytta för folkhälsan och simkunnigheten.

Nacka IP

En angelägen sak vore att återställa och utvidga en 7-spelarplan som funnits tidigare till en 9- eller 11-spelarplan med konstgräs plus befintlig två 11-spelarplaner, varav en matcharena. Det finns behov av en stor sporthall som är godkänd som matcharena för handboll, basket och innebandy i de högsta serierna samt för två ishallar. En av fotbollsplanerna skulle kunna placeras på tak ovanför parkeringarna.

Järlahöjdens simhall

Hallen behöver utrustas med 8 simbanor som är tävlingsgodkända.

Sickla Idrottspark

Ett JA till Sickla Idrottspark och ett NEJ till del av den nuvarande detaljplanen för bostäder. Minskar man på den totala delen av bostäder och ökar delen fotbollsplaner så kan man få till en bättre totallösning av nuvarande förslag i detaljplan. Anlägg här en 11-spelarplan och utred ytterligare aktiviteter för lek och idrott för barn och unga som kommer att bo här.

Sickla gymnastikhall

Hallen måste finnas kvar där den ligger idag i ett centralt läge. Här ska finnas utrymme för hela centrala Nackas behov av utrymme för olika aktiviteter.

Sporthall vid Maestroskolan

För att hallen ska vara fullt funktionell behövs prioritering av fullstorlek och att den är delningsbar.

Föreningsliv

Det är av stor vikt att ideella föreningar har goda möjligheter att hyra lokaler till överkomlig hyra för olika verksamheter. Det gäller bland annat scouting och idrott i Fisksätra (Villa Caprifol), kafé och mötesplats på Henriksdal (Café Vy).

Fritidsgårdar

Föreningar och folkrörelser byggde och bygger fortfarande verksamheter i Sverige av egen kraft men mycket av denna tradition har idag tappats bort. Nytt mod till detta behöver ingjutas i de unga. Därför behöver vi satsa på framtidens fritidsgårdar som borde vara förebyggande och utvecklande centra i lokalsamhällen såsom:

Växthus

Genom lärande, förebyggande och främjande. Fritidsgården blir ett utvecklingscentrum till engagemang, inflytande och entreprenörskap.

Öppet hus

kan skapas genom idéer som förverkligas, genom engagemang och inflytande. Oavsett bakgrund ska man här kunna mötas spontant eller i organiserade i rådslag. Samverkan mellan fritidsgård och lokala aktörer är en självklarhet och en viktig motor i lokalsamhället.

Kulturhus och lusthus

skapas genom kultur, glädje och gemenskap som dans, teater, spel och idrott vilket ger lust att lära och skapa nya aktiviteter. Fritidsgården samverkar med andra kulturaktörer.

Goda miljöer

Morgondagens fritidsledare är en samhällsmedveten och allmänbildad pedagog. De professionella uppgifterna är att handleda och engagera ungdomar i att genomföra egna projekt. Fritidsgårdarna är också ett slags kulturhus och kan med fördel drivas ihop med eller i nära samarbete med lokala kulturhus och föreningar.

Ungdomar behöver inte minst fritidsgårdar som är öppna under kvällar och helger. Det kan förverkligas genom samarbete mellan fritidsgårdar och en förening som har en öppen verksamhet i en närbelägen idrottshall. En prioritering av flickors deltagande i fritidsgårdars verksamhet är angeläget

eftersom det ofta är en majoritet av pojkar som är fritidsgårdsbesökare.

Fritidsklubbar

Idag vet vi att många barn rekryteras av gängkriminella redan i mellanstadieålder. Mot den bakgrunden är behovet av att ge även 10-12-åringar en ordnad, meningsfull och utvecklande fritid angeläget. Då kan samhället motarbeta rekryteringen av barn till kriminella gäng. Det har prövats i Orminge med lyckat resultat. Den så kallade Folkanklubben drivs av Folkans fritidsgård med projektmedel. Detta uppdrag borde spridas och bli uppdragsfinansierat i fleråriga avtal även i Fisksätra, där behoven är stora.

Kvalitet och ekonomi

Denna budget vill satsa på en modern och framtidsinriktad verksamhet för fritidsgårdar och utveckla en långsiktig och social verksamhet med möjlighet till öppethållande på lördagskvällar, med budget som ger möjlighet till god kvalitet på inventarier och utrustning.

Viktiga verksamhetsområden

*Utarbeta en långtidsanalys för kommande 30 år över behovet av plats och lokaler för idrott

*Prioritera mark och medel för idrotts- och kulturanläggningar i centrala lägen nära kollektivtrafik

*Se till att kontakterna med föreningsledare ökar och fördjupas och dra nytta av de ideella krafterna

*Fritidsgårdar bör spela en mer aktiv roll i arbetet med värdegrunder, mot droger, gängkriminalitet och för demokratiska värden

*Utveckla fritidsgårdarna till pedagogiska, framtidsinriktade verksamheter med öppethållande som är behovsinriktat mot unga

Budgetförslag Fritidsnämnden 2024

Fritidsnämnden	Förslag CS (Tkr)
Summa förslag CS Summa majoritet	-197 400 -192 400
Fritidsklubbar för 10-12-åringar Orminge, Fisksätra	-1 500
Inventarie- och utrustningsförstärkning fritidsgårdar	-1 000
Utredning förenings-, möteslokaler, idrottsanläggningar	-500
Utrustning fler och bättre anläggningar	-500
Satsning café Vy	-500
Insatser utbildning och utveckling	-1 000

Kulturnämnden

Ansvar

Kulturnämnden ansvarar för bibliotek, kulturhus, kulturskolor och muséer. För kulturliv och offentlig konst och kulturarv. Barn, unga och personer med funktionshinder är prioriterade. Kontakt med kulturaktörer och föreningar samt underhåll av anläggningar och platser för kulturverksamhet.

Nuläge och framtidsplaner

En fortsatt satsning på kulturen ingår i budgetförslaget för år 2024. Kultur som invånare i alla åldrar ska kunna ta del av för att njuta, skapa, öka kunskaperna, förargas av, känna gemenskap, debattera om och fördjupa demokratin. Bildning och läskunnighet är en viktig del av kulturen som behöver stimuleras så att alla medborgare kan ta del av samhället och spela en aktiv roll. Kulturens roll

ska med detta budgetförslag vara fortsatt starkt i Nacka.

Bibliotek

Nackas bibliotek ska vara lugna och stimulerande platser för invånare i alla åldrar och för besök av barn- och elevgruppen. De ska vara centrum för kunskap, nöjesläsning och ha olika typer av medier. Verksamheterna ska kunna ge service, genom t ex boken-kommer till grupper som själva pga sjukdom inte kan ta sig till biblioteken.

Nackas bibliotek ska leva upp till lagkraven som gäller nationella minoritetens och andra språkgruppers rättigheter för tillgång till litteratur. Biblioteken ska erbjuda service och media/litteratur till funktionsvarierade grupper.

Bibliotek ska vara ändamålsenliga platser för studerande och personer som behöver sitta på biblioteken för att studera och läsa i tystnad. När trångboddheten i Nacka och Stockholmsområdet ökar är biblioteken en tillflykt där man kan läsa och skriva utan att bli störd. Högskolebiblioteken är i dagens läge ofta proppfulla av studerande vilket gör att folkbibliotekens/kommunbibliotekens roll är ännu viktigare.

Bibliotekens yta ska växa i takt med det ökande befolkningstalet. Särskilt viktigt är det i Fisksätra bibliotek, det planerade biblioteket i Älta och på Kvarnholmen. Antal nya böcker/medier behöver öka i relation till ökat befolkningstal. Här är det extra viktigt att prioritera barn och ungas utbud av medier i en tid då läsning och studier behöver stimuleras av bl a bibliotekens resurser.

Effekter av covid

För att bättre nå ut till invånarna skulle riktade enkäter behöva göras som undersöker konkreta anledningar till varför vissa invånare inte besöker biblioteken. Vad som fattas och kan göras bättre. Det räcker inte med bara allmänna omdömen som nu sker i enkäter. Hur man upplever bemötande, ev brister i utbud och om möjligheten att påverka verksamheten. Då kommer man närmare bibliotekens kärnuppgifter som inte bara är att nå så många invånare som möjligt för besök utan hur besökarna upplever innehållet i biblioteken. Nackas bibliotek är mycket bra men behöver också våga analysera närmare vad besökare och icke-besökare verkligen vill ha ut av sina bibliotek för att kunna motverka trenden till vikande läsning och nyttjande av bibliotekens tjänster.

Kultur och scenkonst

I varje kommundel av de fyra större i Nacka borde det finnas kulturlokaler med resurser i relation till ett växande invånarantal. Älta kommer att få ett nytt bibliotek/kulturhus i centrum men här planeras det tyvärr att få en mindre yta per invånare, i en tid då Älta växer kraftigt. I stället behöver det satsas på större och ändamålsenliga lokaler i nivå med den folkvilja och engagemang som har visat sig i denna fråga. Det bör finnas en scen i varje kommundel där invånarna kan ta del av framträdande från kulturutövare, professionella och amatörer.

Skolor, barn och ungdomar borde få kulturanslag för att ha möjlighet att skapa egna teater-, dans och musikprojekt. I de nya stadsdelarna som Tollare och Kvarnholmen behöver det finnas träff- och kulturlokaler så att de blir kulturellt och socialt levande kommundelar av Nacka med en egen identitet. Alla skolelever ska minst två gånger per läsår få uppleva en film-, teater- eller konsertupplevelse. Kulturlivet i skolorna har sedan decennier tillbaka kunnat lägga grund för ett livslångt kulturintresse. Kultur nämndens ansvar vad gäller detta är att tillhandahålla en mångfald av kulturutövare till skolan med många alternativ att välja bland.

Kulturlokaler behövs i samtliga kommundelar med satsningar på både driftskostnadssidan och investeringar för ett dynamiskt och socialt främjande kulturliv. Nacka ska inte bara bygga bostäder och affärer utan också satsa på kultur som är en viktig del för liv i samhället, identitetsskapande och sammanhållning. Här kan verksamheter ske i funktionella lokaler som driver och utvecklas tillsammans med lokala aktörer.

Konst

Konstens uppgift och mål är öppenhet, yttrandefrihet och armslängds avstånd från styrning av innehåll eller form från politiken. Konstprojekt som finansieras med skattemedel ska inrymmas i kultur nämndens verksamhet och mål och inte vara en ensam satellit under kommunstyrelsens centrala ledning. Öppenheten ska följas upp så att invånare och intresserade kan se att 1-procentsmålet med konst satsningar har uppnåtts.

Det är nu glädjande att kommunen har tagit åt sig av den tidigare omfattande kritiken vad gäller styrningen av konstinnehållet av tidigare projektet Wall Street. Den nya satsningen med konstutsmykning av gaturummet verkar glädjande nog ha en tydlig målinriktning mot politisk icke-styrning av konsten.

Kvalitet och ekonomi

Goda miljöer förutsätter att konst och kultur också finns närvarande. Den nuvarande omdaning av Nackas kommundelar måste därför dokumenteras till historien. Hur gick det till med förvandlingen? Hur tänkte man? Hur såg det ut förr? Hur såg man på behovet av konst och kultur? Frågor som framtidens invånare kan komma att ställa sig och borde kunna få svar på.

Mötes- och föreningslokaler måste finnas i alla kommundelar. Tillräckligt stora bibliotek med plats för möten och läsning behövs. Musiklokaler får inte glömmas bort eftersom det är ett stort och levande intresse bland ungdomar. Ändamålsenliga utrymmen och lämplig akustik måste planeras in i nybyggen och i lokaler som tar i anspråk. Musikutövande är också en storindustri och kan innebära viktiga framtida jobb för många. Även föreningslivets behov av lokaler behöver tas hänsyn till och planeras för så att de boende kan träffas och ha möten i sina närområden.

Viktiga verksamhetsområden

- *Utred lämpliga lokaler för kultur, möten och bibliotek på Kvarnholmen, Henriksdal och Tollare
- *Skapa tysta utrymmen för studier och läsning på biblioteken
- *Öka kulturanslagen för konsert-, teater- och kulturupplevelser för elever 2 ggr per år
- *Fördela medel till ökade litteraturinköp med fokus på barns behov
- *Inför en kvalitetsparameter som jämför lån per invånare med jämförbara kommuner, gäller även lån per barn och vuxen
- *Genomför en invånarenkät bland biblioteks- och icke-biblioteksbesökare angående synpunkter på utbudet av medier, bemötande och verksamhet
- *Förbättra tillgången på kulturupplevelser för äldre inom äldreverksamhet och andra arenor

Budgetförslag Kulturnämnden 2024

Kulturnämnden	Förslag CS (Tkr)
Summa förslag CS	-158 900
Summa majoriteten	-152 400
Ökning kulturanslag	-2 000
Ökade anslag media/böcker bibliotek	-1 000
Ökning antal kulturkurser barn	-1 000
Ökning kulturpeng	-1 500
Utredning kulturlokaler Tollare, Kvarnholmen, Henriksdal	-500
Kultursatsning äldre	- 500

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, MSN

Ansvar

Nämnden ansvarar för myndighets- och huvudmannauppgifter inom samhällsbyggnads- och miljöområdet. Även sådan kommunal nämnd som avses i miljöbalken och livsmedelslagen. Exempel: detaljplaner, bygglovsansökningar, miljö- och hälsoskydd och livsmedelskontroll, funktion och gestaltning, fysisk planering, beslut, dispenser strandskydd, lantmäteriförrättningar.

Nuläge och framtidsplaner

Verksamheter som mät- och kartärenden har minskat. Även bygglovsenhetens ärenden har minskat. Genom digitalisering och automatisering av nämndens verksamhet uppnås ökad effektivitet. Däremot är finansieringen av verksamheten ett

fortsatt problem eftersom t ex behovet av rådgivning och service ökar vilket inte är taxefinansierat. Tillsynsbehovet ökar också vilket inte helt täcks av taxor. Det ekonomiska läget i riket och i världen påverkar också nämndens ekonomi genom högre priser för varot.

Konsten att skapa stad med tillhörande stadsplanering som har pågått sedan 2015 i Nacka har inte gått i takt med vad man förband sig till i tunnelbaneavtalet. Byggnadstakten är ungefär halverad mot tidigare planerad. Denna plan har varit kraftigt överdimensionerad, även i förhållande till tidigare och den senaste tidens stora avmattning av bostadsbyggande.

Det finns en fortsatt osäkerhet vad gäller de kostnadskrävande projekt som Nacka driver som Saltsjöbanans upphöjning och Nackas del av tunnelbanebygget. Kostnader för välfärdsfastigheter är minskat i detta budgetförslag jämfört med majoritetens planerade byggprojekt och därmed blir det färre nyflyttade invånare i Nacka. En fortsatt minskad bebyggelseakt i Nacka är att föredra för att i rimlig tid hinna med risk- och konsekvensanalyser, trafiklogistik och hänsyn till natur och barn.

Framtidsplaneringen i Nacka behöver ändra dagens rådande trend av många tätbyggda kvarter, för höga hus vilket resulterar i små och solfattiga gårdar. Istället behövs det satsas på mer luftigt byggande med lägre hus och större gårdar och med solljus och grönska. Trenden medför också alltför få närbelägna lekplatser och grönområden vilket måste ändras så att Barnperspektivet blir verklighet i Nacka.

Husmiljöerna ska stå i över 100 år och då måste dessa ha mänskliga perspektiv med i planeringen. Närbelägna idrottsplatser, möteslokaler, kultur och service behöver finnas för att skapa en levande modern stad istället för sterila bostadsområden. Aktiviteter gällande kommande översiktsplaneprocess ska startas och förankras hon invånarna. De behöver vara med från början och ha reellt inflytande på planeringen för Nackas framtida utveckling.

Många byggnadsplaner som förverkligas har positiva inslag som t ex större delen av Sickla centrumplanering på ianspråktagen mark, Orminge centrums planering med vissa undantag och en del av övriga Boo som t ex i Tollare, delar av Fisksätra centrum, Älta centrum m.m.

Planer som borde ändras i delar eller inte förverkligas är Ryssbergens exploatering, Trolldalen,

Svindensberg, förändring av Järsla, Björknäsplanen, delar av förnyelseområden i Boo, Morningside Marina och norra Sarvträsk som behöver tas bort helt. Upphöjningen av Saltsjöbanan kostar oerhört mycket och är inte nödvändig för Saltsjöbanans framfart. Jaktvarvsplanen i Solsidan har lagts på is men borde helt ändras om mot en mindre och glesare plan.

Behov som behöver förverkligas är en hiss för seniorerna på Danvikshem som gör det lättare för dem att ta sig ned till affär- och bussförbindelser. Fler hyresrätter behöver byggas och bostäder med olika upplåtelseformer. Kultur- och möteslokaler ska finnas i alla lokala centrumdelar tillsammans med verksamhetslokaler, service och affärslokaler. Kommunikationer till nya bostadsområden behöver planeras in från start och vidarbefordras till regionen.

Klimat och miljö

Det byggs och planeras i Nacka som aldrig förr. Ett utmärkt tillfälle att bygga och skapa den hållbara och klimatsmarta staden. Nacka borde gå i täten för att kommunicera denna vision till byggföretagen, även de som bygger på egen mark. Än så släpar Nacka efter vad gäller rankingen och förverkligandet av en progressiv och klimativänlig kommun.

Målen i Agenda 2030 måste snarast arbetas mot och förverkligas även om det nu ser mörkt ut i riket vad gäller den förda klimatpolitikens mål och ambitioner.

Skogen måste bevaras så långt som är möjligt. Det minskar luftföroreningar och bidrar till den biologiska mångfalden. Ett område som Dalkarlsängen i Boo får inte exploateras som det finns planer på. Hela gammelskogen där kommer då att försvinna i ett område som inte har få andra skogsområden som i sydöstra Boo. Vattenkvaliteten i den förorenade Baggensfjärden och vidare i inloppen mot Stockholm måste renas så att fiskar som nu hotas kan öka i antal. Norra Sarvträsk våtmark/sumpskog behöver bevaras med dess rika djurliv och ska inte bebyggas.

Områden som Baggensstaket, Skarpnäs, runt Svindersviken (innefattar Ryssbergen, Svindersberg, Trolldalen, södra Finnberget, östra Kvarnholmen) behöver få instiftade naturreservat liksom Skuruparken. Självklart ska inga fotbollsplaner planeras i värdefull naturmark som i Källtorp eller i Ramsmora. Gator som redan finns och har betalats för av de boende, företrädesvis i Boo, ska inte

betalas för ännu en gång genom gatukostnader. Det är också en miljöfråga att så långt möjligt att behålla diken, växtlighet och grusvägar som renar dagvattnet på ett naturligt och miljövänligt sätt.

Hus som byggs måste bättre anpassas till områdets karaktär vad gäller höjd och täthet. Det handlar om den mänskliga miljön, med sol och ljus och luftighet i planeringen och anpassning till platsens själ. En bromsning av byggandet gör att man kan dra lärdom av misstag eller olyckliga trender som kan påminna om tidigare decenniers förortssovstäder.

Kvalitet och ekonomi

Långsiktigt tänkande och planerande vad gäller ekonomi och kvalitet ska styra Nackas utveckling. Då måste det finnas mark kvar så att framtidens generationer har handlingsutrymme kvar och kan göra kloka investeringar och exploateringar. För att så ska ske så måste det fortsatt finnas kvar en del kommunala fastigheter. Den trend som har rått i Nacka med att sälja ut många fastigheter kan inte fortsätta på detta sätt och verklighetens utveckling förskräcker när kommuner inte längre har handlingsutrymme kvar i sin utveckling eller får betala dyrt för nya behov som uppstår.

Nackas personal är den främsta resursen för att kommunen ska vara bäst på att vara kommun, som devisen säger. Då behöver vi satsa på en bra arbetsmiljö, bra löner, på trivsel och motverka onödig kompetensflykt. Nacka kan inte varje år ha en snålbudget som inte täcker de kostnader som inflationen medför eller ger ett minskat löneutrymme för personalen. Detta gäller i hög grad också verksamheten i MSN. Fortsatt digitalisering är viktigt för ökad effektivitet men kan inte ersätta den viktiga och lagbundna mänskliga kontakten i nämndens verksamhetsområden. Alltför många invånare har i dagens läge mycket svårt att nå handläggare i ärenden som de vill fråga om.

Viktiga verksamhetsområden

*Nacka ska vara bland de tio bästa miljökommunerna i landet

*Inte exploatera i värdefulla grönområden samt i våtmarker

*Minska planerat bostadsbyggandet och ta ett memorandum för en mer sansad bebyggelseakt

*Ökad öppenhet och information angående kostnader för tunnelbanebygget samt upphöjningen av Saltsjöbanan

*Satsning på byggande av fler hyresrätter till rimliga priser

*Motverka rådande trend med trånga, solfattiga gårdar utan lekplatser och grönytor

*Borttagande av gatukostnadsersättning i förnyelseområden

*Sträva efter anpassning tillrådande bebyggelsekaraktär, där en sådan är rådande, vid ökning jämfört med ramärendets förslag är därför mer än rimligt.

*Stadsbyggnadsprojekten behöver uppdateras för att se vad som nu är görligt eller ej och både klimatanpassning och budget för dessa behöver ses över.

*Enkätundersökning bland invånare för att få deras syn på pågående stadsbyggnad och exploateringar

*Förbättrade möjligheten för invånare att påverka planprocesser från start och förbättrad kvalitet på samråd

*Uppdatering och omarbetning av vissa delar av stadsplaneringen som nu är inaktuella

*Uppdatering och omarbetning av vissa delar av stadsplaneringen som nu är inaktuella nybyggnation

Budgetförslag MSN 2024

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Förslag CS (tkr)
Summa förslag CS Summa majoritet	-43 300 -40 300
Förstärkning huvudmannastöd, personal	-2 000
Förnyat stadsplanesprogram, enkät, detaljplaneprogram	-1 000

Natur och trafiknämnden, NTN

Ansvar

Nämnden ansvarar för vägar, gator, allmän platsmark och park- och naturmark. Är remissinstans för detaljplaner och ansvarar för trafikområdet.

Nuläge och framtidsplaner

Trafik

Framkomlighet och säkerhet i trafiken är de viktigaste arbets- och fokusområdena för nämnden. I dagens läge är trafiksituationen ibland problematisk beroende på stopp i södra länken med långa bilköer som följd. Andra faktorer är att det fortfarande finns vissa problem i logistiken vad gäller trafikflödet från östra Nacka och in mot Stockholm. Dessa problem är så stora att vissa invånare väljer att flytta till en annan del av Stockholmsregionen med bättre trafiksituation.

Hur det kommer att bli med trafiken via den nya Skurubron och tunnelbanelinjen till Nacka återstår att se. En oro finns i Björknäsområdet vid Värmdövägen att trafiken ska öka när broavgifter införs och "smitvägar" i Björknäs tas i anspråk. Avgiften för Skurubron, som alliansen såg till att skriva under i ett avtal, ska tas bort eftersom den andra avtalsparten inte höll sitt villkor om snabb start av brobygge men också av andra skäl.

Den ökande bebyggelsen i främst centrala Nacka påverkar trafiken och måste hanteras på bästa sätt och samordnas så att det ändå rullar på bra och folk lätt kan komma till sina jobb. Här måste ett nära samarbete etableras mellan byggföretag och kommunens trafikansvariga.

Barn och ungdomars nya transportfordon som elsparkcyklar, epa-traktorer och mopeder måste uppmärksammas och ansvariga instanser som polis, skolor och fritidsgårdar måste informera de unga om grundläggande trafikregler och nå ut till föräldrar, elever och personal. Dagligen ser man två barn på t ex en elsparkcykel. Flera olyckor hände under en vecka föregående år med just barn och elcyklar. Andra olyckor inträffar vid brister på uppmärksamhet då unga personer lyssnar i mobilen och inte är uppmärksamma i trafiken. Allt detta behöver hanteras och läras ut om de olycksfäror som brott mot regler och uppmärksamhet kan innebära.

För att minska flödet av biltrafik nu och i framtiden då fler flyttar till Nacka behöver främst kollektivtrafiken främjas. Att snabbt komma till sitt

jobb i vardagen är den viktigaste faktorn och den nya tunnelbanan kommer förhoppningsvis att avlasta biltrafiken en del. Andra trafikslag och alternativ som bilpooler, cyklar och satsningar på cykelvägnätet är viktigt i sammanhanget. Det som ibland lätt glöms bort är den ökade mängden av gångtrafikanter, alltifrån barn till seniorer som lätt ska kunna ta sig fram. Det behövs analyser av skolvägar och biltrafikens hastighet så att barns skolvägar är säkra. En hiss vid Danvikshemsberget ned till det motsatta bostadsområde är fortsatt lika viktigt för äldres sociala liv och deras service. Med en hiss kan seniorer lättare ta sig till kommunikationer och service.

Turtäthet i kollektivtrafiken är viktigt och de inbesparingar av denna som hag gjorts under senare tid är oroande ur trafiksynpunkt. Nya områden som byggs ska ha fungerande busslinjer i tidiga skeden och inte som vid Tollare, alltför sent. Turtätheten behöver höjas vid Danvikshem, från Boo till Nacka gymnasium, Finnberget, Telegrafberget, Älgö samt direktbuss till Älta.

Saltsjöbanans upphöjning kommer att bli en mycket kostsam satsning för Nackas skattebetalare och är inte nödvändig för att gynna trafiken mot Saltsjöbaden. Det buller som idag plågar många närboende lär inte heller minska även om det successivt kommer till nya tågagnar. Pendelbåtar är viktiga och fortfarande underutnyttjade i kollektivtrafiken och Nacka behöver stationer för dessa på flera ställen med tätare trafik vid Telegraf, Tollare, Fisksätra, Boo brygga och Saltsjöbaden. En del på sikt, andra i närtid.

Fler påfartsparkeringar behöver det planeras för. Oron är stor att den ökande befolkningen i Boo kan tvingas ta bilen in mot Stockholm i stället för att använda en parkering i närheten som ansluter till en busslinje. Oron finns också vad gäller antal parkeringsplatser i Orminge centrum är tillräckligt många vid nybyggen som planeras och att platserna inte räcker till för centrum och dess handlare och invånare med många boende i glesbygdsområden som behöver ta bilen för ärenden.

Vintertid behövs ett ökat fokus på gångtrafikanters möjligheter att ta sig fram riskfritt utan att halka. Här sker många onödiga olyckor och en snabbare och mer effektiv sandning och skottning behövs än nu där gångtrafikanters behov prioriteras snabbare.

Återvinning, avfall, sopor

Nackas utemiljöer är viktiga för invånarna och bidrar i bästa fall till trivsel och minskad förstörelse

och brottslighet. Välskötta miljöer skapar trygga bostadsområden. Sophanteringar på plats är viktiga faktorer vad gäller detta. Såväl i centrala områden i Nacka som vid kommunskötta badplatser behövs regelbunden och tillräcklig snabb tömning och skötsel i nivå med behoven.

Att sortera avfall i sin hemmiljö är viktigt där avstånd till återvinning inte kan vara för långt så att invånare lätt kan sortera avfall i tillräckligt många fraktioner. Mängder av farligt osorterat restavfall måste minska och matavfallet likaså. Fler fraktioner behöver etableras till de flesta flerfamiljshusen. Vid nybyggnation av flerbostadshus behöver tillräcklig yta avsättas för avfallssortering och -hantering.

Kommunen behöver stödja fler initiativ till återvinning av produkter. Här kan Nacka föregå med gott eget exempel och spara t ex begagnade inventarier, låta laga dem och återanvända dem som man gör i en del andra kommuner med goda resultat.

Mänskliga miljöer

Utemiljöer för trafik och vistelse

Gator och vägar ska vara attraktiva, trafiksäkra och tillräckligt breda. Fler gångstråk behövs med bänkar att vila på när Nacka växer. Fler busshållplatser och tätare bussavgångar behövs också. Även fler cykelbanor behövs med fler infartsparkeringar för dessa. En levande miljö kan skapas genom trädalléer som bryter upp betong- och asfaltsmiljön i nya områden. Grusvägar i Nackas grönområden ska så långt möjligt bevaras för bevarande av biologisk mångfald.

Torgcentra i Nackas olika delar behöver ha mänsklig utformning och t ex torghandel under det varma halvåret. Här ska finnas bänkar att sitta på, gärna konstnärlig utformning med skulpturer eller vattenspeglar eller små fontäner. Vid vägsträckor ska det finnas fler sittbänkar så att promenader även för seniorer uppmuntras. Självklart ska hissen vid Danvikshem byggas snarast.

Trivsel och säkerhet gynnas av att vegetation i känsliga lägen hålls efter och vid behov klipps ned. Sandning och snöröjning behöver satsas på för undvikande av olyckor.

Barns behov ska planeras för genom att avsätta tillräckligt stora ytor för lek och lekplatser i deras närmiljö. Spontanlek är viktigt liksom utegym, bollplaner, bouleplaner, hundrastgårdar och badplatser som sköts och underhålls. En badplats vid Tollare för barn vore en självklarhet mot

bakgrund av det stora antalet nya invånare som nu bor där vid vattnet.

Gröna och blåa naturmiljöer

Den biologiska mångfalden i form av ängsblommor och naturområden behöver få utrymmen i Nackas parkliknande områden så att djur- och växtliv gynnas när stora delar av Nacka tas i anspråk för bostadsproduktion och hårdgörs. Skuruparken ska snarast i enlighet med tidigare kommunfullmäktigebeslut skötas och inrättas som naturskyddsområde.

Närheten till grönområden, sjö och hav är en anledning till varför många personer en gång flyttade till Nacka. Fler naturskyddsområden behöver etableras och nyckelbiotoper värnas. Så lite exploatering som är möjligt ska äga rum på ej ianspråktagen naturmark. Dalkarlsägens område med gammelskog måste finnas kvar och får inte exploateras enligt plan som då skulle ta nästan hela naturområdet i anspråk.

De gröna kilarna måste fortsatt gynnas och inte minskas vilket gör att arters samband försvinner eller minskar. I stadsnära områden som Nacka finns det en mycket stor artrikedom eftersom de skogsmiljöer som finns här inte har avverkats och miljön är inte heller är präglad av monokulturer som kan finnas i landsbygdsmiljöer.

Den nödvattenplan som nyligen beslutades om är välkommen och klimathändelser i tiden visar att den kan komma till användning. Nackas hav och sjöar ska ha en god ekologisk standard och planer för detta ska genomföras så att EU:s vattendirektiv följs.

Sarvträskis våtmark/sumpskog ska inte bebyggas utan bevaras för den stora biologiska mångfalden som finns där. Rening och omhändertagande av vatten ska ske av kommunen i kvarvarande områden i Boo, i enlighet med Länsstyrelsens direktiv, och inte ständigt skjutas på framtiden och fortsätta förorena Baggensfjärden. Våtmark i diken i Dalkarlsängen måste bevaras för den biologiska mångfalden. Älta behöver få en våtmarkspark vid Äjön som skulle utgöra en meander med vattenrening och en tillgång för Ältas invånare och den biologiska mångfalden.

Kvalitet och ekonomi

Vi Nackabor lever nu i en annan tid än tidigare. Långsamt börjar det gå upp för oss alla att klimatpåverkan gäller även här. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap fick en kraftig sänkning av sin budget av nuvarande regering trots att de behövs mer än någonsin. Det innebär att ett ännu större ansvar faller på den egna kommunen Nacka.

Något som behöver utvecklas och förbättras i planeringen av nya Nacka är riskbedömningar och konsekvensanalyser. Till detta hör bedömningar av livscyklar inför beslut och gedigna och objektiva underlag för politiker att ta ställning. Vi bygger och planerar för en stad och kommun som ska hålla och räcka länge. Fler gånger behöver vi reflektera över om det verkligen behöver byggas nytt eller om gammalt eller tillbyggen kan duga ur ekonomisk och miljömässig hänsyn. Målet är att Nacka ska ligga i framkant vad det gäller progressiv och miljömässig stadsplanering än vad som idag är fallet. Då måste det bli slut på den omfattande utförsäljningen av mark och fastigheter som hittills har skett. Som en följd av det får våra framtida generationer och Nackabor betala mer i driftskostnader och få mindre handlingsutrymme vid nya planer.

En mänsklig kvalitet innebär att vi bygger för människor och då inte bara hus och lägenheter att bo och sova i. Det behövs utrymme för liv och rörelse i alla delar av Nacka med idrottsytor som plats för tffotbollsplaner och annan idrott i centrala lägen nära där barn och ungdomar bor. Viktigt är att planera för en allt större andel seniorer så att de också kan ta del av samhället och röra sig obehindrat utomhu. Hissen upp till Danvikshem är en självklarhet och det är pinsamhet att den ännu inte har kommit till stånd.

Viktiga verksamhetsområden

- *Skapa naturreservat i Skuruparken, Dalkarlsängsområdet och utöka Skarpnäs naturreservat
- *Bevara våtmarken i hela Sarvträsk och avstå byggande i sumpskogen
- *Analysera och planera noga för minimering av trafikproblem i Björkansområdet vid införade av betalbron
- *Tryck på regionen för att förbättra busstrafikens kapacitet till Nacka gymnasium och behovsområden
- *Förbättra och bygg ut cykelstråk

*Förbättra snöröjning och sandning för gångtrafikanter och cyklister

*Ny bro vid Finntorp

*Byggande av hiss vid Danvikshem så att seniorer får lättare kontakt med service och kommunikationer

*Satsa på en gångbro från Henriksdal mot Sickla

*Tillgänglighetsanpassa förbindelse mellan Saltsjöbanan och Järla t-banestation

*Starta informationssatsningar i trafikskunskap för barn och unga, föräldrar och personal

*Inrätta fler kommunala bad som också riktar sig till barn

Budgetförslag natur- och trafiknämnden 2024

Natur- och trafiknämnden	Förslag CS (tkr)
Summa CS	-444 000
Summa majoriteten	-439 300
Förbättrad underhåll sopor, klimatanpassning park, torg o allmänna platser	-1 000
Informationskampanj trafikskunskap barn/unga	-700
Projektering våtmarkspark Älta	-500
Förstärkt vinterunderhåll gång o cykel	-1 000
Stärkande myndighets- o verksamhetsuppgifter	-1 000
Utredning naturreservat Dalkarlsängen, Svindersvik	-500

Socialnämnden

Ansvar

Socialnämnden har ansvar för individ- och familjeomsorg och stöd och hjälp för enskilda i behov av detta. För förebyggande arbete så att barn inte far illa och myndighetsutövning för enskilda. Nämnden har ansvar för utveckling inom sitt område.

Nuläge och framtidsplaner

Det finns positiva inslag i dagens Nacka vad gäller den sociala situationen allmänt och kvaliteten på välfärdsservice. Det gäller personalsituationen inom verksamheten som nu är mer stabil än för några år sedan. Rekryteringar har lyckats och arbetet med att få erfaren och kompetenta socionomer har gett resultat. Det i sin tur ger en god kvalitet inom verksamheten.

Arbetslöshet är fortsatt på en relativt låg nivå i kommunen men kan komma att öka i takt med att byggbranschen friställer fler men hittills har Nacka en relativt låg nivå av arbetslöshet och utslagning pga detta. Alkoholkonsumtion bland unga minskar men behöver fortfarande aktivt motverkas.

Droganvändandet är fortsatt alltför högt, inte specifikt i Nacka men i samhället som helhet. Det är en också en grogrund för kriminalitet och på sikt en ökad risk för sociala problem. En hög andel unga lyckas glädjande nog genomföra sina gymnasiestudier och går vidare till studier eller jobb.

Stora risker är nu Stockholmsområdets stora gängkriminalitet som också har funnits i Nacka. Här är det viktigt att ytterligare skärpa förebyggande arbete med insatser från förskola och skola för att hindra att fler barn och unga rekryteras och dras in i kriminalitet. Droganvändningen bland unga är för hög och behöver bekämpas och informeras om. Andra stora orosmoln är den ökande graden av psykisk ohälsa, speciellt bland unga flickor/kvinnor. Här behöver samhället, skolan och socialen arbeta tillsammans och ge hjälp för att motverka psykisk utslagning.

En del av dessa problem kan förebyggas genom en modell med lokalt stationerade socionomutbildade fältassistenter, med lokalt anställda poliser och med

andra brottsförebyggare som Polarna, föreningar och ansvariga inom verksamheter som skola, förskola, fritidsgårdar och föreningar.

Våld i nära relationer, hedersproblematik och möjlighet att lämna kriminalitet med hjälp av kommunala aktörer måste till för att skapa ett tryggt Nacka.

Barn

Det gamla målet från Nackalistan lyder – ”*Inga barn ska fara illa eller gå under i Nacka*”. För att ett sådant mål ska kunna uppnås måste också barnet själv vara delaktig i beslut och eventuella insatser som görs. Det gäller även barn som placeras på institutioner som SIS-hem och liknande. Det är glädjande att Nacka här har en hög grad av uppföljning för att motverka att barnet far illa eller att ingen lyssnar på dem. Självklart gäller Barnkonventionen inom detta och andra för barn viktiga områden.

Det är viktigt med kompetent personal med speciell kunnskap och fokus på barns behov och det gäller självklart också att utbildningssituationen för barn i rikszon. Föräldrarna är de viktigaste personerna i barns liv. Saknar föräldrar kunskap och förmåga till att leda sina barn rätt så behövs det stödjande insatser i föräldraskapet i form av föräldrautbildningar och stöd i familjen. Det sparar både pengar och liv nu och i framtiden. Personal inom verksamheter måste anmäla barn och unga som de upplever far illa. För att våga det krävs stöd från chefer och kollegor samt utbildningsinsatser.

Vuxna

Det mänskliga mötet med socialtjänstens verksamhet måste alltid vara ett alternativ och ett gott bemötande ska vara i fokus. Digitala tjänster är mycket bra för ökad effektivitet och rättssäkerhet men fortfarande kan det innebära avsevärda svårigheter för personer i behov av service som inte behärskar datatjänster eller språk. Här måste de erbjuda datoriserade tjänsterna noga analyseras och pedagogisk och språkmässigt kunnig personal se över texter för att se att dessa lätt kan förstås av sin målgrupp.

Det finns idag en oro för att den relativt låga arbetslösheten i Nacka kommer att öka under 2024 eftersom jobb i t ex byggbranschen minskar. Det kan i sin tur ge att fler söker försörjningsstöd inom nämnden för arbete och försörjning. I värsta fall kan det leda till utslagning som kan behöva hanteras av socialnämnden. Nacka har i dagens läge ett för litet utbud av lägenheter till rimliga kostnader, t ex hyreslägenheter. Det är en stor brist vilket drabbar

grupper som inte är ekonomiskt starka men också på sikt kan ge effekt av att färre söker sig till Nacka för att bo och arbeta. En segregerad befolkning kan bli resultatet även om tunnelbanan kan inverka positivt för att minska den risken.

Hot om våld, hedersförtryck, missbruk och utanförskap måste hanteras snabbt och uppmärksammas. Extremister och gängkriminella försöker med alla medel att rekrytera barn och unga vuxna att gå deras tjänster vilket kan innebära mord och misshandel, sprängningar och elände av olika slag. En stark avhopparverksamhet måste etableras och vara lätt nåbar och effektiv för de som önskar att lämna ett kriminellt liv. Gärna i samarbete med andra kommuner för att få gemensamma erfarenheter och arbetssätt.

Goda sociala miljöer

Vad skapar goda sociala miljöer? Det är något som det säkert forskas en del om. En blandad befolkning vad gäller inkomster, utbildning och bakgrund kan vara en positiv faktor. Platser för sociala möten och verksamheter som stöder detta, som föreningsliv, men också de som hjälper eller vårdar personer hemma i behov av stöd. Gröna lungor där natur och människor kan återhämta sig och uppleva avstressning. Slutligen en personal som får verktyg, tid och stöd i sitt arbete så att de kan göra ett jobb som de känner sig nöjda med.

Det behöver också finnas äldreboenden, LSS-boenden och seniorboenden i samtliga kommundelar. Dessa boenden måste öka i takt med behovet av dessa tjänster ökar. En livaktig fritid med möjlighet till rekreation och idrottsutövande behöver finnas i människors närhet i centrala lägen.

Samarbete mellan olika nämnders verksamheter behöver öka också utanför den kommunala verksamheten. Det gäller t ex med polisen, med landstinget men också med föreningar, kommersiella aktörer och engagerade medborgare. Praktikplatser för olika åldersgrupper är ofta en bra och verksam väg ut ur utanförskap och in i utbildning och jobb.

Kvalitet och ekonomi

Som tidigare nämnts så behöver verksamhetens organisation riggas för den ökande mängden invånare och de utmaningar som den nya tiden står inför, med ökande mängd ärenden och svårigheter att komma in i samhället. Därför vore det bra att återigen starta en nygammal social modell med

lokalt stationerade fältassistenter som samverkar med lokala poliser i kommunens fyra delområden. Skärpta insatser mot gängkriminalitet måste medvetandegöras inom kommunens verksamheter där man redan i barnår ser vilka som riskerar att bli utslagna och få problem.

Viktiga verksamhetsområden

*Utöka stöd och utbildning inom skola, förskola, fritidsverksamhet för att kunna hantera problem för barn som riskerar att hamna i riskzon

*Starta upp ett socialt förebyggande arbete med lokalt placerade fältassistenter

*Öka resurser och stärk avhopparverksamheten för kriminella

*Satsa på föräldrautbildning i områden i behov av detta

*Analysera behovet av bostäder för utsatta personer som annars kan riskera våld eller utslagning

*Öka och förbättra arbetet mot droger i miljöer som skolor, fritidsgårdar och liknande

*Stärk samverkansarbetet i lokalsamhällena

Budgetförslag Socialnämnden 2024

Socialnämnden	Förslag CS (Tkr)
Summa CS	-1 083 600
Summa majoriteten	-1 077 100
Utökad stöd till barn i riskzon	-1 000
Uppstart fältassistenter	-2 000
Stärkt avhopparverksamhet	-1 000
Föräldrautbildning	-500
Utredning bostadsbehov svaga grupper	-500
Förstärkning arbete mot droger	-500

Utveckling socialt arbete i lokalsamhällena	-1 000
---	--------

Utbildningsnämnden

Ansvar

Utbildningsnämnden ansvarar för grundskola, gymnasieskola, förskola, förskoleklass, fritidshem, specialskola, särskola och för pedagogisk verksamhet. Även för finansiering inom egna verksamheten, uppföljning, målformulering, utbud, kavlitet och utvärdering.

Nuläge och framtidsplaner

I korthet är skolsituationen i Nacka över lag en framgångsfaktor. Skola, utbildning, lärande och kunskap är den viktigaste kärnverksamheten som vi har för att Nacka som samhälle ska utvecklas i önskad riktning. Ibland talas det ganska tyst om kunskap i skol- och utbildningssammanhang men det får verkligen inte bli bortglömt. Det är ju mot mer kunskap som utbildningsmålen strävar. Allt övrigt är verktyg för att nå dit. Sedan innebär kunskap olika för individer och olika för olika ämnen. Att vilja lära sig, ta emot kunskap och vilja gå vidare är vad undervisning och utbildning syftar till.

Alla barn kan nå sin egen högsta nivå om omständigheterna är goda, vilket de inte alltid är. Man kan ha olika förutsättningar hemma genom att ens föräldrar har olika utbildningsbakgrund eller förmåga. Är det otryggt eller stökigt i klassen så kan det vara svårt att lära sig. Klasskamrater kan mobbas eller man kan ha svårt att läsa eller att förstå. Hindren kan vara många men verktygen finns så att alla elever i Nacka kan nå sina mål.

Skola och undervisning kan stimulera och inkludera elever så att de utvecklas. De kan få stöd av en specialpedagog vid svårighet att läsa eller träna sitt hemspråk. Med tillräckliga resurser och tid för eleverna bland skolans övriga personal, förutom lärare, så har elever goda förutsättningar att lyckas. Föräldrar har en viktig roll i sina barns skolstudier och kan hjälpa till att stötta barnen. Det gäller också hur barn beter sig i skolan mot andra barn och lärare. Läraren är den pedagogiska experten och föräldrar kan ställa frågor och komma med förslag

men skolan och den enskilde lärarens kompetens är det som gäller och förtjänar stöd för detta bland föräldrar.

Nacka förtjänar beröm som en långvarigt god skolkommun. Det utesluter inte att det finns problem som behöver hanteras i dagens läge. Till problemområdena hör decentralisering av makt från politik till enskilda rektorer vad gäller etablering eller avetablering av enskilda skolor.

- tillsyn och ev förekomst av glädjebetyg i friskolor och kommunala skolor
- rektorsområden som blir att större och får minskad översyn och kontakt med skolpersonal, elever och verksamhet
- skolbibliotek som ännu inte uppfyller det som skollagen stipulerar, oavsett skolform
- möjlighet att samverka och gripa in i samverkan med andra verksamheter t ex socialtjänst vad gäller barn som riskerar att fara illa
- för stora barngrupper i förskolor och för stora förskolor med för många barn vilket kan skapa problem
- för lite aktuella läromedel/böcker för elever att använda även hemma i samband med läxläsning

Problemområdena behöver hanteras och förbättras. Då kan Nacka fortsätta att lyckas bra och ännu bättre. Fler kan gå ur skolan med fullständiga betyg och vidare till arbete eller studier. En vinst för samhället och individen. Motsatsen ser vi idag tyvärr effekterna av med utanförskap och gängkriminalitet även i Nacka. Varje elev som kan hållas borta från detta är en stor vinst. Skolan kan inte göra allt, inte heller polis, socialtjänst eller fritidspersonal utan här behövs ett nära samarbete och utbyte av information och förslag till åtgärder.

Kommunal skola eller friskola?

Det har länge varit en ganska segsliten debatt men glädjande nog så börjar partier och övriga intresserade att närma sig varandra för att se till att målgruppen, eleverna, får bästa möjliga förutsättning oavsett skolform. Fler inser nu att konkurrensneutralitet inte alltid är så neutralt eftersom grunden till bidrag är olika. Kommunala skolor måste ha beredskap för att kunna ta emot elever i alla lägen vilket inte friskolor har på lika villkor. Likaså måste t ex skolbiblioteksfunktionen gälla båda skolformerna eftersom det finns lag på detta.

Glädjebetyg får inte förekomma, men gör det. Här måste Nackas verksamhet säkra och ha god tillsyn för att motverka ett orättvisa sätt att få platser till

högre utbildningar som inte motsvarar kunskapskravet. Insynen i friskolors verksamhet skulle behöva öka så att det går att få en realistisk bild av vilken verksamhet som erbjuds vad gäller utbildningsnivå på lärare, övrig personal, läromedel, bibliotek och mycket annat. Det är inte bra att inte kunna avgöra i vilken skola man vill att ens barn ska gå och exakt vad de har att erbjuda när man inte kan se hela bilden.

Att välja skola hör numera till en självklarhet och är för det mesta av godo. Speciellt viktigt är det att föräldrar kan välja samma skola som ett äldre syskon när det är dags för det yngre barnet att börja skolan. Det sparar resvägar, föräldrars tid och ger ofta en trygghet för det yngre barnet att gå på en känd skola. Det borde vara en självklarhet att det ska finnas tillräckligt många konkurrenskraftiga skolor i Nackas fyra kommundelar. Boo väntar fortfarande på ett gymnasium. Fisksätra har förhållandevis få skolor i förhållande till sitt invånarantal och i jämförelse med vad det har haft under tidigare år.

Goda utbildningsmiljöer

Trygghet och trivsel är grund för en god lärmiljö för alla elever. Att känna trygghet kan innebära man kan behöva resurser i form av insatser från speciallärare. Det kan innebära stimulansinsatser för elever som har lätt för sig i t ex matematik för att kunna gå vidare på en högre nivå. Trygghet kan betyda att det finns en fungerande uttalad värdenorm med noll tolerans för mobbning och uthängande på nätet. Det gäller både för flickor och pojkar.

Flickor verkar drabbas av mobbning och näthat särskilt mycket. Då är det viktigt att få stöd från skolans resurser men även av föräldrar. Många flickor drabbas av ätstörningar som behöver tas på allvar och få hjälp mot. Det är viktigt att den kompetensen finns bland lärare, kuratorer och psykologer på skolan men den psykiska hälsovården i övrigt måste handera detta.

Pojkar har under många år släpat efter i skolbetyg och att lyckas i sina studier. Det kan leda till att en del söker sig till andra vägar och i värsta fall hamna i kriminalitet eller en oönskad utveckling mot vuxenlivet. Att motivera pojkar för skolstudier och motverka hinder på vägen är måste vara en kärnuppgift för skolan. Att prioritera att i tidiga år läsa böcker är en väg in mot att bättre kunna lyckas med sina studier. En attitydförändring bland unga

killar vad gäller utbildning och studier skulle behövas. Föräldrar till pojkar behöver uppmärksammas på detta problem med att pojkar halkar efter i studier. Föräldrar och skola kan gemensamt hitta vägar för att förhindra pojkars minskade intresse av studier och förändra deras attityder. Trycket på dagens barn och unga verkar vara hårt, inte minst genom den blixtnabba kommunikationen i sociala medier. Här riskerar man i värsta fall att bli uthängd. Det i sin tur kan leda till depression och i värsta fall självmord. Nolltolerans måste gälla mot nätmobbning. Även här har skolan en roll att spela som förhindrare och upplysare, tillsammans med andra aktörer. Föräldrar måste uppmärksamma detta och vägleda sina barn så att de inte själva bli nätmobbare eller minska risken att de faller offer.

Skolors säkerhetsarbete och upplevda fysiska trygghet måste vara stor. Att följa med i samhällsutvecklingen och rigga planer för om det värsta skulle hända behövs tyvärr. Ingen elev ska behöva gå till sin skola och känna sig otrygg för risken att bli fysiskt eller psykiskt misshandlad. Elever som begår brott i en skola, t ex i form av misshandel, hot eller förstörelse ska polisanmälas. Tydliga och trygghetsskapande regler är en vinst för alla.

Goda miljöer är av vikt för hur verksamhetens personal jobbar. Att bli sedd och lyssnad på av chefer och kollegor av olika kategorier är viktigt. Undersökningar av trivsel kan göras inte bara genom digitaliserade enkäter utan också genom personlig kontakt och samtal.

Den förändrade rektorsorganisationer som genomfördes för ett par år sedan verkar inte gå åt rätt håll vad gäller överblick och rektors funktion i att på nära håll kunna följa utvecklingen och för personkontakt. En verksamhet som består av alltför många enheter, huvuden och klasser har idag längre ifrån en rektor som har svårare att se de dagliga utmaningarna. Det har flera skole experter varit kritiska till när de har tittat på skolverksamheter i landet i förhållande till rektorsfunktioner och det har inte kommit någon utredning angående den nya organisationens förbättring i förhållande till den gamla organisationen annat än att det är en budgetbesparing.

Andra fysiska faktorer som bidrar till trygghet och trivsel är en tillräckligt stor utemiljö i förhållande till antal barn så att de kan spela fotboll och leka andra lekar på skolgården. Skolgården ska vara tillräckligt

stor i förhållande till antal elever visar en nyligen gjord undersökning som har presenterats av medier. Barn som har en stor skolgård rör på sig mer utomhus vilket förbättrar både studier och deras fysik och hälsa. Matsituationen ska vara lugn och bra med god näringsrik mat med flera alternativ att välja emellan. Totaltmiljön är viktig. Det är helt oacceptabelt att en del elever nästan inte vågar att gå på toaletten för att den är dåligt städad eller underhållen. Det är en fråga om att ha tillräcklig mängd lokalvårdare och bidrar i hög grad till elevers trivsel. Här har det funnits och finns kanske fortfarande en brist i vissa av Nacka skolor.

Utbildad personal är en annan trygghetsfaktor oavsett om skolan är kommunal eller friskola. Då vet föräldrar och elever att personalen har gått igenom och behärskar de områden, de kunskaper och har den pedagogiska kompetens som eleven har rätt att förvänta sig.

Trenden bland nyttillkommande förskolor har blivit att satsa allt mindre på utemiljön vilket är olycklig för barn som ofta vistas ute hela året och har verksamheten ute under en stor del av dagen. Gårdar av tillräcklig storlek i förhållande till antal barn och där en viss del av natur har behållits är optimalt. Boverket ger anvisningar om storlek men Nacka håller sällan dessa bland de nyaetablerade förskolorna. Tillräckliga ytor är trygghetsskapande och ger luft i den mänskliga miljön.

Kvalitet och ekonomi

Välfärden skapas av kommunens invånare genom valprocessen och skattefinansieringen och politiken är dess verktyg och utförare. Politiken har tjänstepersoner som verkställer besluten och har expertkompetenser inom sina områden och är opolitiska i sin utövning. Tjänstepersonerna står inte till svars för politiska beslut som invånarna kritiserar utan det gör politikerna.

Därför är den ordning som gäller i Nacka om etablering eller av-etablering av en skola eller förskola mindre lämplig och borde inte fattas av rektor som är en tjänsteperson och inte en politiker. Det är en politisk abdikering av det egna ansvaret och invånare borde, tillsammans med deras politiska företrädare, kunna bestämma vilka skolor som ska finnas och var någonstans. Rektor kan vara chef över många skolenheter och skulle i teorin då kunna göra stora förändringar i fråga om vilka skolor som ska finnas. Enligt min och många andras mening är det en i hög grad politisk fråga som politiken ska besluta om och ingen annan. En nyligen utfärdad

dom mot en kommun som hade en delegation på detta till en tjänsteperson visade det sig i en dom att Förvaltningsdomstolen ansåg att detta är fel.

Skolor och förskolor ska finnas i kommunens fyra delområden och gärna i närhet av kommunikationer för att undvika onödiga biltransporter och med trygga gång-, cykel och bilvägar. En skola kan vara mer än en undervisningsplats. Det kan också användas till andra aktiviteter i samhället på kvällstid och vara ett lokalt centrum för t ex föreningsliv och möten.

Viktiga verksamhetsområden

- *Grundskolelever i Nacka ska ha en fortsatt god kunskapsnivå med sikte på ytterligare förbättring
- *Säkerställning att det råder konkurrensneutralitet mellan olika former av anordnare inom grundskolan
- *Öka tillsynen över grundskolor och gymnasier oavsett driftsform i syfte att motverka risk för glädjebetyg
- *Öka insatserna för barn och unga som signalerar att de kan råka i riskzon för kriminalitet och utanförskap
- *Nolltolerans ska råda mot våld, näthat och kränkande behandling i alla skolor i Nacka
- *Medveten rekrytering av skolpersonal och pedagoger via en genomarbetad plan
- *Tillse att mötestider är tillräckliga för elever i behov av stöd hos psykologer och kuratorer
- *Det ska finnas skolbibliotek i alla skolor som är öppna under skoltid och med anställd bibliotekspersonal
- *Skol- och förskolegårdar ska vara tillräckligt stora för elevers trivsel, lek, stimulans och idrottsutövande under raster och utevistelse
- *Det ska satsas på ett större utbud av mindre förskolor än vad som har planerats för under de senaste åren vilket i mindre grad även gäller skolor
- *Följa upp förskolors gruppstorlekar för att se att de minskar över tid och ger utslag så att den premierar mindre barngrupper
- *Öka språkträningen i förskolor och förskoleklasser för att grundlägga en förbättrad undervisning i svenska
- *Stärk fritidshemmen genom ökat samarbete och utvecklande projekt där personalen är involverade

Budgetförslag Utbildningsnämnden 2024

Utbildningsnämnden	Förslag CS (Tkr)
Summa förslag CS Summa förslag majoritet	-3 293 500 -3 279 500
Ökad skolcheck	-5 000
Ökad check gymnasium	-2 000
Satsning skolbiblioteksprojekt	-1 000
Mindre barngrupper förskola	-4 000
Utvecklingsprojekt fritidshem, fritidspedagoger	-1 000
Insats barn och unga riskzon	-1 000

Äldrenämnden

Ansvar

Äldrenämndens ansvar handlar om socialtjänst, omsorg, kommunal vård för personer över 65 år, ekonomiskt bistånd, myndighetsutövning, hemtjänst, äldreboenden, färdtjänst och bostadsanpassningsbidrag.

Nuläge och framtidsplaner

Äldre personer lever enligt undersökningar allt bättre liv vad gäller hälsa och socialt umgänge. Den likhet som äldre personer har gemensamt är ålder i övrigt är man lika eller olika på samma sätt som alla övriga åldersgrupper. Till detta måste vård och omsorg förhålla sig i utformandet av olika slags service- och omvårdnad. Möjlighet till påverkan från den enskilde ska vara en självklarhet.

Efter sjukhusvistelse ska utskrivningen fungera optimalt mellan kommun och landsting. Här behöver man se över vad som eventuellt fallerar och göra de förbättringar som kan behövas. Boendefrågan för den enskilde kan stå i fokus om man behöver välja mellan tillfälligt eller långvarigt boende som bästa alternativ. Korttidsplatser behöver finnas i tillräcklig mängd i alla kommundelar. Ett större fokus måste läggas på den ökande andelen seniorer/äldre personer i Nacka nu och för framtiden så att man planerar för en situation som bidrar till en god ålderdom.

Ett boende med viss senioranpassning är en tillgång för samhället och individen. I dagsläget så finns det för få sådana boenden i Nacka. En grundlig utredning behöver göras för att få en realistisk bild av behovet och med sikte på framtidens ökande mängd seniorer.

Sverige är tyvärr ett av Europas sämre länder vad gäller inslag av oönskad ålderism. Det är ofta en bortglömd diskrimineringsgrund i samhället. Det måste motverkas så att vi får ett liknande bättre förhållande som t ex i USA där man bejakar äldres arbetsinsatser i samhället och ser dem som en tillgång. Att åldersdiskriminering är ett lagbrott verkar inte har nått ut bland många och ofta så segregeras åldersgrupper helt i onödan när de istället skulle kunna berika varandra.

En äldreombudsman skulle kunna vara en bra resurs för att ta tillvara äldres rättigheter och önskemål i kommunala beslut och fungera som en remissinstans i samverkan med seniorråd och äldreorganisationer.

God miljö, boende och bemötande

Goda miljöer för äldre i behov av service kan skapas i hemmiljö eller i boende med en trygg personalsituation. Då behöver det vara en fast och trygg personalsituation och för att få det behövs goda anställningsvillkor, bra schema och möjlighet till utveckling. Språket är nyckel till all kommunikation och behöver kunna förstås av seniorer och vårdtagare.

Ett etiskt förhållningssätt gentemot äldre från personal är en självklarhet och då är tillräcklig utbildning av personalen det viktigaste. Det gäller även hygienrutiner, översyn av äldres ätande, medicinering och undvikande av smittspridning vid smittrisk.

Kvalitet och ekonomi

Den höga stadsbyggnadstakten behöver dämpas. Äldres erfarenheter, behov och inflytande på planerna behöver tas tillvara. Det gäller inte minst för de boende i Danvikshem/Finnberget.

God och näringsrik mat hör till livets glädjeämnen. Att det fungerar är viktigt för hälsan för dem som äter den mat som kommunen erbjuder behövs gradvis en ökad mängd grönsaker. Det är viktigt att personal håller uppsikt över att äldre personer äter och dricker tillräckligt mycket så att inte bristsjukdomar uppstår. Egen matlagning behövs på äldreboenden vilket bidrar till god aptit hos de äldre.

Vård i livets slutskede behöver hanteras på bästa sätt och kvalitetssäkras. God omsorg med smärtlindring, kontakt med anhöriga och god kompetens hos personalen är förutsättningar för detta.

Kultur och stimulans behöver finnas och erbjudas äldre. Här är inte minst musiken viktigt men också tillgång till böcker, högläsning, ljudböcker och anpassade medier. Detta borde erbjudas av samtliga hemtjänstaktörer oavsett huvudman. Fysiska aktiviteter och sociala träffar i form av bl a sommarkollon borde erbjudas. Äldre borde även kunna komma ut i friska luften regelbundet även vid rörelsehinder i en stimulerande sommarmiljö.

Viktiga verksamhetsområden

*Skicka ut en enkät till för att undersöka dagens och framtidens behov av seniorboenden, korttidsboenden och äldreboenden

*Säkerställa att det finns äldreboenden med god kvalitet i kommunens fyra huvudområden

*Se till att personalen har goda möjligheter till kompetensutveckling och goda språkkunskaper i svenska

*Möjligheter till heltidstjänster och god arbetsmiljö ska finnas

*Utreda behov av en äldreombudsfunktion

*Säkerställa att verksamhetsbudget till mötesplatser och aktiviteter fördelas jämnt över kommunen i relation till antalet äldre

*Utveckla mathanteringen på boenden och i hemtjänst så att den är näringsrik och stimulerande

*Organisera ett nära samarbete med samfund och föreningar inom palliativ vård för utveckling av vård i livets slutskede

*Uppmärksamma, informera och motverka brottslighet som speciellt riktar sig mot äldre

*Säkerställa ett nära samarbete med äldreföreningar och seniorråd i frågor om stadsplanering och övriga äldreverksamheter

*Utreda och förbättra utevistelser speciellt under sommaren genom sommarkolla och liknande uteaktiviteter

Budgetförslag Äldrenämnden 2024

Äldrenämnden	Förslag CS (Tkr)
Summa CS	-1 064 600
Summa majoriteten	-1 058 600
Enkätutskick om bostadsbehov äldre	-1 000
Höjd äldrecheck för kvalitetshöjning	-3 000
Utredning kollo och utevistelse äldre	-500
Satsning aktiviteter öppna träffpunkter äldre	-1 000
Förbättring kvalitet av vård i livets slutskede	-500

Överförmyndarnämnden

Ansvar

Överförmyndarnämnden ansvarar för att invånare som inte själva kan ta tillvara sin rätt ges samma rätt och möjligheter som alla andra. Personer i behov av stöd kan få hjälp av en god man eller förvaltare och huvudmännens rättigheter och skyldigheter ska bevakas på bästa sätt.

Nuläge och framtidsplaner

Läget är år 2023 bättre vad gäller tidigare års personalomsättning och rekrytering av ny personal och utbildning. Det är en viktig utgångspunkten att ha kompetent och erfaren personal på plats så att de kan ge god service till gode män, huvudmän och ställföreträdare. Den viktigaste faktorn vad gäller nämndens verksamhet är att alla invånare i behov av service av en god man ska få rättssäker och god

service vad gäller ekonomi och bemötande. Samarbetet mellan Nacka, Värmdö och Vaxholm är positivt och bidrar till likartad hantering, rutiner och kunskapsöverföring.

De satsningar som Nacka gör och har gjort på digitala rutiner bidrar till höjd effektivitet och ökad rättssäkerhet. Höjningar av nivån för användande av it-rutiner bland t ex ställföreträdare är angeläget.

Kvalitet och ekonomi

Att kunna erbjuda tillräckligt många kompetenta gode män för det antal och behov som finns i Nacka i nuläget och framöver är av högsta vikt. Därför måste rekryteringsinsatser vara en viktig del av verksamheten liksom kontakt med gode män ute på fältet. Det är också viktigt att gode män i Nacka inte har för många uppdrag utan har ett rimligt antal som gör att en god man kan hålla kontakt och översyn över varje individ som man har i sitt uppdrag. Alltför många gånger har det i en del andra kommuner gjorts allvarliga misstag mot personer som inte själva kan föra sin talan. Glädjande nog har Nacka hittills inte drabbats av detta.

Granskning och tillsyn av gode män och deras verksamheter är viktigt så att inte välfärdsbrottslighet gömmer sig inom detta område.

Viktiga verksamhetsområden

*Satsning på nya sätt att rekrytera gode män och ställföreträdare

*Öka tillsyn och medvetenheten om välfärdsbrottslighet inom nämndens område

*Öka arbetet med digitala rutiner bland ställföreträdare och gode män

*Öka mötesfrekvens och kunskapsöverföringar mellan gode män i komplexa ärenden och i syfte att ytterligare förbättra bemötande gentemot Nackabor i behov av deras stöd

Budgetförslag

Överförmyndarnämnden 2024

Överförmyndarnämnden	Förslag CS (Tkr)
Summa CS	-9 100
Summa majoriteten	-8 500
Satsning huvudmannauppgifter, kunskapsöverföring mm	-600

Investerings- och exploateringsverksamhet

Investeringar och exploatering skiljer sig budget- och verkställighetsmässigt åt mellan alliansens förslag och förslaget i denna budget vad gäller vissa projekt. Det kan noteras att många investeringar som tidigare var beräknade att starta och belasta budgeten för år 2024 inte kommer att genomföras och i vissa fall finns osäkerhet om de alls kommer att bli av.

Det har varit en begränsad insyn i kommunens verksamhet eftersom jag som har skrivit den och övriga inte har direkt insyn via nämnder som majoriteten och övriga partier har. Det gör att inte alla detaljer är med som annars skulle ha varit fallet och det kan finnas luckor. Den samlade bilden är att färre byggprojekt som ännu inte är beslutade och som belastar budgeten under 2024 inte kommer att genomföras enligt detta budgetförslag. Det minskar det sammanlagda behovet av välfärdsbehov i form av platser i skola, förskola, äldreboende etc.

En skillnad i investeringsintäkter är att ersättningen på -37 500 000 utgår eftersom den linje som hittills har gällt i mitt f. d. parti Nackalistan har varit att vi har motsatt oss betalningsformen gatukostnader och de planer i sin helhet som har följt med det.

Många projekt är också positiva som planerad byggnation i Sicklaområdet med ny bebyggelse som kommer att bli ett spännande tillskott av bostäder och miljö till denna del. Stora delar av Orminge centrum nya bebyggelse blir säkert också ett lyft för området även om ett par hus blivit onödigt höga i förhållande till omgivande karaktär och norra Sarvträsk borde överhuvudtaget inte byggas.

Med en ny översiktsplan så kan nya förutsättningar ges för kommande planer med de nya ekonomiska och miljömässiga förutsättningar som gäller nu och framöver. Förhoppningsvis resulterar det i en mindre mängd planer, större omsorg om bevarande av områdets karaktär, mer luftighet i stadsbyggande och bibehållande av grönska och natur och med uttalade klimatabmitioner.

Icke önskvärda kommande och eventuella planer är:

Upphöjningen av Saltsjöbanan

Del av bebyggelse vid Sickla skola byts till 11-spelarplan fotboll, sydöstra Plania

Ryssbergen

Trolldalen

Norra Sarvträsk

Svindersberg har ev utgått

Morningside Marina – utreds rättsligt

Förnyelseområdet sydöstra Boo

Talluddsvägen

Delar av Björknäsexploateringen nära Värmdövägen

Jaktvarvet – ev avfört?

Del av ny bebyggelse i området vid Järta/Birka

Ev kommande bebyggelse vid Dalkarlängsområdet

Fotbollsplan Källtorp – om det godkänns rättsligt

Fotbollsplan Ramsmora – om det godkänns rättsligt

Utvidgning av Kummelbergets industriområde

Känsliga naturområden som i Ryssbergen, Trolldalen, Norra Sarvträsk, Svindersberg, Dalkarlängsområdet, Källtorp, Ramsmora och naturen kring nuvarande Kummelbergets industriområde ska bevaras och värnas. Här finns en naturlig mångfald av växtlighet runt storstäder som är värdefull och behöver bevaras för framtiden. Att däremot bygga på ianspråktagen mark är ett bättre alternativ, som i delar av Sickla centrumområde.

Upphöjningen av Saltsjöbanan är ett ekonomiskt vägspel för Nackas skattebetalare och motiveras inte av en förbättrad turtäthet på Saltsjöbanan eller andra praktiska fördelar. Kostnad minst 1 miljard kr och säkert mer. Själva uppbyggnaden kostar mycket för klimatet. Buller och en svag tidsvinst för biltrafiken är en tveklaktig vinst. Det kan jämföras med att Boo-borna får betala varje gång de ska in till sitt kommuncentrum i Nacka med 4 kr per överfart över den nya Skurubron. Det kan också jämföras med de dryga 500 miljoner kr som Svindersviksbron (Kvarnholmsbron) kostade. Här är det skillnad på Boo-bor och övriga Nackabor som kan dra nytta av gemensam betalning för exploateringar.

Näckenbadet borde ligga där den kunde göra den största samhällsnyttan, dvs i Fisksätra. Nu blir det

inte så och bygget är redan påbörjat och kan inte stoppas. Lokaliseringen till Fisksätra hade betytt att det hade blivit närmare till kommunikationer för alla Nackabor. En stor fördel för många invånare i Fisksätra som idag inte kan simma och skulle få tillgång på nära håll för att lära sig det.

En 11-spelarplan vid sydöstra Plania, Sickla skola, vore en värdefull satsning i ett bra, centralt läge för de många fotbollsintresserade barn och ungdomar som finns och kommer att finnas i centrala Nacka. En sådan plan går att kombinera med omkringliggande ny bebyggelse men inte i så stor omfattning som majoriteten planerar för.

Morningside Marina tickar sakta på och är ännu ett exploateringsprojekt som har dragits inför rätta och är inte färdigutrett. Detta projekt dras med en rad svårigheter och problem vilket gör det olämpligt att genomföra.

Den planerade bebyggelsen nära och vid Värmdövägen borde arbetas om och anpassas till synpunkter som har kommit från berörda Björknäsbor. Många av dessa får redan idag belastningar i sin närmiljö från den massiva trafiksituationen med köer, buller och luftföroreningar samt svårigheter att ens komma med i fullbelastade bussar. Trafikplaneringen i samband med de nya planerna måste i hög grad utgå ifrån barnens behov av säkra skolvägar. De som har investerat i t ex en villa i detta område kan framöver riskera att få ett högt flerbostadshus in på knuten som skuggar och helt förändrar en miljö. Inte undra på att så många Björknäsbor inte gillar vad de hittills har sett av planer i området.

Förnyelseområdena i sydöstra Boo är en långkörare som länge har funnits med i kommunens planering men ännu inte har förverkligats. Vägar ska breddas och hårdgöras, ofta utan att de boende anser att det behövs. För vilken gång i ordningen, kommer Nacka att söka förlängning hos Länsstyrelsen för att bygga ut VA-anläggningar och någon gång ge de boende i området tillgång till kommunalt VA som inte förorenar Baggensfjärden.

Jaktvarvsprojektet i Saltsjöbadsområdet är ett bostadsprojekt med tätt planerade radhus som många intresserade närboende och Saltsjöbadsbor är starkt kritiska till. För tillfället verkar det vara avfört från dagordningen och förhoppningsvis för lång tid. En annan idé skulle istället kunna vara lämpligt här vore ett seniorboende. Det skulle inte vara så kompakt som den tidigare planen och ta

bättre hänsyn till omgivande natur och karaktär och vara bra för de många äldre som bor i Saltsjöbaden.

Området norra Järila vid Birkaområdet skulle bättre behöva anpassas till karaktären i omgivande bebyggelse och inte vara så kompakt och hög. Med förändring av detta skulle husen och området bli mer mänskligt och bättre anpassat för barns lek, till grönska och omkringliggande bebyggelse.

Fotbollsplaner som planerades vid Källtorp och Ramsmora verkar inte bli av p g a den värdefulla och skyddsvärda naturen men sista ordet är ännu inte sagt. Andra mer centralt belägna alternativ är mer gynnsamma för barn och ungdomar ur trafiksynpunkt. Järilahöjden behöver utökade idrottsytor även om det också skulle kunna byggas bostäder här. Detsamma gäller för den kraftigt ökande befolkningen i Älta som fortsatt kommer att ha en för liten yta för biblioteksverksamheten. Kommunen behöver satsa på kulturen i samtliga fyra kommundelar och i Tollare, Kvarnholmen, Henriksdal, Fisksätra Folkets hus, Sickla/Planiaområdet borde ha en 11-spelarplan och ett bibliotek borde lokaliseras till Kvarnholmen. - 216

Investeringar

Summa investeringar	Förslag CS (Tkr)
Summa CS	-745 000
Summa majoriteten	-1 100 000
Näckenbadets simhall (totalbudget -338 600)	-110 900 årskostnad 2024 o borde ha bortgått
Upphöjning av Saltsjöbanan	-132 000
Sydvästra Plania, del av investering bortgår vid bygge av fotbollsplan	-216 100 varav ca -108 000 bortgår
Orminge Sarvträsk Ormingehus, norra Sarvträsk bortgår	-900 varav ca -450 bortgår
Birkaområdet	-1 200
Ramsmora, Källtorp	-2 000 återstående budget bortgår

Särskilda beslut

Övergripande

Kommunstyrelsen

1. Skattesatsen för år 2024 fastställs till 17.98 i budgetförslaget i enlighet med denna budget
2. Kommunfullmäktige fastställer förslag till budget för kommunstyrelsen i enlighet med denna budget
3. Nacka ska ha som mål att bli en av de 10 bästa miljökommunerna
4. Förebyggande satsningar ska göras inom alla mjuka nämnder på ett samordnat sätt för att motverka brottslighet och utslagning
5. Kommunen får i uppdrag att inrätta lokala råd i de fyra kommundelarna
6. Kommunfullmäktige ger kommunfullmäktige i uppdrag att arbeta för inrättande av kommunala poliser
7. Samtliga nämnders sammanträden ska vara öppna för medborgarna

Nämnden för arbete och försörjning

8. Kommunfullmäktige fastställer förslag till budget för nämnden för arbete och försörjning i enlighet med denna budget
9. Kommunen ska erbjuda ungdomar praktikplatser och utbildning för att få insteg i samhället och minska risken för utanförskap

Fritidsnämnden

10. Kommunfullmäktige fastställer förslag till budget för fritidsnämnden i enlighet med denna budget
11. En ny utredning ska göras för att hitta fler lämpliga idrottsytor i relation till befolkningstal i Nackas centrala delar
12. En fördjupad framtida lokaliseringsanalys ska göras med sikte på de närmaste 20 åren som i samverkan med stadsplaneringen

garanterar plats med närhet till idrott och fotboll

Kulturnämnden

13. Kommunfullmäktige fastställer förslag till budget för kulturnämnden i enlighet med denna budget
14. Kvarnholmen ska få ett bibliotek såsom tidigare har lovats i stadsplaneringen
15. Mötes- och kulturlokaler ska utredas med fokus på Tollare, Henriksdal och Kvarnholmen

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

16. Kommunfullmäktige fastställer förslag till budget för miljö- och stadsbyggnadsnämnden i enlighet med denna budget
17. Kommunen undviker att bygga i skogsområden, bygger miljövänligt och med stora gårdar lämpliga för lek och rekreation
18. I planprogram ska ytor för idrott, kultur och lek samt för olika former av verksamheter planeras in i ett tidigt stadium
19. Medborgare ska ha ett stort inflytande över bebyggelseplaneringen redan från start

Natur- och trafiknämnden

20. Kommunfullmäktige fastställer förslag till budget för natur och stadsbyggnadsnämnden i enlighet med denna budget
21. Kommunen ska göra resvaneundersökningar och analysera framkomlighet, buller och resmönster och arbeta in i stadsplanering med sikte på optimala trafikförhållanden
22. Kommunen ska verka för ökad turtäthet på buss- och pendelbåtslinjer i samarbete med SL och Region Stockholm

23. Antalet infartsparkeringar för bil och cykel ska öka i relation till antal invånare och mot bakgrund av trafikvaneundersökningar
24. Danvikshem ska få en hiss för ökad framkomlighet och mobilitet som drivs av kommunen
25. Kommunen ska uppnå förbättrad vattenstatus och långsiktigt verka för att EU:s vattendirektiv uppnås

Socialnämnden

26. Kommunfullmäktige fastställer förslag till budget för socialnämnden i enlighet med denna budget
27. Förebyggande insatser mot barn och unga ska göras och med lokalt verksamma fältassistenter i respektive lokalsamhälle
28. En utredning ska göras angående lokalt verksamma poliser i samverkan med olika verksamheter
29. Alkohol- och droganvändning ska motverkas aktivt bland barn och unga genom ökad information
30. Arbete för återanpassning av barn och unga som har hamnat i kriminella nätverk ska intensifieras

Utbildningsnämnden

31. Kommunfullmäktige fastställer förslag till budget för utbildningsnämnden i enlighet med denna budget
32. Utbildningsnämnden får i uppdrag att uppmärksamma barn och unga i riskzon som riskerar att hamna i utanförskap och kriminalitet i samverkan med andra instanser
33. Insatser ska sättas in för elever med behov av stöd redan i lågstadiet och förskolan
34. En översyn ska göras av fritidshemmen för utveckling av verksamheten och stöttning med läxhjälp
35. Antal barn per grupp i förskolan ska minska med hjälp av en utarbetad plan för detta

Äldrenämnden

37. Kommunfullmäktige fastställer förslag till budget för äldrenämnden i enlighet med denna budget
38. Det ska finnas tillräckligt med nattpersonal på boenden och av personal med olika relevanta språkkompetenser
39. Fler seniorboenden/mellanboenden ska etableras med sikte på den allt större andelen äldre i framtiden
40. En hiss ska byggas vid Danvikshem så att äldre lättare kan ta del av service och socialt liv även om det primärt är annan nämnds ansvar

Överförmyndarnämnden

41. Kommunfullmäktige fastställer förslag till budget för utbildningsnämnden i enlighet med denna budget
42. Nämnden ska ha hög rättssäkerhet med bl a hjälp av digitala verktyg och ökad utbildning av gode män och ställföreträdare

Summering budget intäkter och kostnader

Intäkter och kostnader verksamheten	Budgetförslag CS 2024	Budgetförslag majoritet 2024	Skillnad resp. budgetförslag 2024
Kommunstyrelsen	-283,8	-287,6	3,8
Nämnden för arbete och försörjning	-175,5	-171,8	-3,7
Fritidsnämnden	197,4	192,4	-5,0
Kulturnämnden	-158,9	-152,4	-6,5
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-43,3	-40,3	-3,0
Natur- och trafiknämnden	-444,0	-439,3	-4,7
Socialnämnden	-1 083,6	-1 077,1	-6,5
Utbildningsnämnden	-3 293,5	-3 279,5	-14,0
Äldrenämnden	-1 064,6	-1 058,6	-6,0
Överförmyndarnämnden	-9,1	-8,5	-0,6
Summa nettokostnad nämnder	-6 753,7	-6 707,5	-50,0

